

FAGNYHETENE

FOTOTEKNISK INFORMASJON FRA KODAK, FARNES OG SØNSTRØD

PRODUSERT AV OKKENHAUG PUBLISHING

Her er «FAGNYHETENE»

Tre store leverandører til fag-fotografene har samlet seg om denne informasjonsavisen. Målet er å bringe interessant stoff ut til alle som er beskjeftiget med fotofaget. Fagnyheteene vil bli distribuert gratis til institusjonsfotografene, pressefotografene, reklamefotografene, kunstfotografene og medlemmene i Norges Fotografforbund. Dessuten vil Fagnyheteene bli sendt til en rekke frittstående fotografer og andre kunder av Kodak Norge, Sønstrød og Farnes.

FORSØK PÅ Å RYDDE OPP I BEGREPENE VARM/KALD LAMINERING

For etterbehandling av fotografi har man i utgangspunktet to begreper, laminering og oppklebing. Laminering gjøres på selve billedflaten mens oppklebing skjer bak bildet. Så langt sikkert klart for de fleste.

Nå lanserer Sønstrød en ny metode for laminering og oppklebing. Etter 10 år med varme-teknikk kommer kald-laminering. Det vil være naturlig for fotografer å spørre seg om disse systemene konkurrerer på noen måte.

«Fagnyheteene» kaster spørsmålet videre til Vidar Sønstrød.

— Jeg vil snarere si at systemene utfyller hverandre. Utvalget i folier varierer og for å kunne følge de skiftende «moter» i overflatene bør en fotograf kunne benytte begge systemene.

Den nye «SUPERBLANK» folien ville det være umulig å varm-laminere på grunn av plastens kvalitet. Derimot kan ikke kaldlaminering tilby lerret-struktur på samme måte som med varme. I utgangspunktet vil jeg anbefale å klebe opp varmt og laminere kaldt når det er mulig. Kald laminering har på sin side fordelen i rask betjening. Kald montering tilbyr varierte oppklebingsmuligheter for aluminium, plexiglass, trefiber, kartong og lettplater. Mens varm montering fremdeles vil være aktuelt for den vanligste oppklebing de fleste fotografer har behov for.

Kaldlaminering tilbyr forresten hele 14 forskjellige overflater, og klebefilmer. En av disse foliene gjør det mulig å laminere billedflaten rett mot en glass- eller plexiplate. Dette fordi klebefolien er usynlig. Jeg vil ubeskjeden legge til at vi i vårt firma har vært med å skape trender med forskjellige overflater her i landet, sier Vidar Sønstrød.

En enkel håndlaminator fra Sønstrød.

broncolor CREATIVE WORKSHOP

Endelig en skikkelig vitamininnspøyning om lyssetting. Bron Electronic i Sveits lanserer i november en workshop i lyssetting. Kurset vil vare i 4 dager og er delt opp i en teoretisk del og en praktisk del hvor man arbeider i grupper på 3-4 personer. Kurset er tilrettelagt av herr Marchesi og kursleder er Ch. Keller — fagfotograf fra Zurich.

Creative Workshop

1 tysk:	25.11.-28.11 1985
2 tysk:	9.12.-12.12 1985
3 tysk:	20.01.-23.01 1986
4 engelsk:	27.01.-30.01 1986
5 engelsk:	17.02.-20.02 1986
6 fransk:	3.03.- 6.03 1986
7 tysk:	17.03.-20.03 1986

Kursavgift er Sfr 980,-. Påmelding via Lars Farnes A/S.

Kursavgiften dekker også hotell m/frokost og lunch. I tillegg får du en Broncolor Workshop middag.

DU TRENGER HELE GULVET!

Derfor skal du henge lyset i taket.

Alle fotografer kjenner problemene. For lite plass i studio, lampefotter som er i veien, folk som snubler, lamper som knuses osv.

Foba takoppheng fra Lars Farnes a/s kan du få i prisklasser fra lett utstyr (passer f.eks. til Bron Impact) og oppover. Et komplett oppheng for Impact vil koste deg fra kr. 8.547,-.

— En rimelig løsning på plassproblemen.

PHOTO LAB expo 85

blir avholdt i perioden mandag 11/11 til og med torsdag 14/11 i National Exhibition Centre i Birmingham. Dette er en populær fagmesse for laboratorieutstyr. Lars Farnes a/s vil være representert ved Lars Farnes, Lars Grøn-vold og Gunnar Frydenlund. Treffpunkt vil være De Vere, Wainco, Kreonite og Pako Copals stands.

Fra Kodak kommer Bjørn Skaug, Hans Kristian Bendixby, Jan Unneberg, Faste Grøtt, Knut Ottesen.

Vi arbeider for at verktøyet skal bli «usynlig» for fotografen

Leder av fagavdelingen hos Lars Farnes a/s, Gunnar Frydenlund, forteller til «fagnyheteene» at de nye generasjoner av utstyr for fotografer både forenkler og utvider mulighetene.

— Se bare på våre to viktigste produkter for fagfotografene, Sinar og Bron, forteller Frydenlund. Produktutviklere har lagt stor vekt på funksjon noe som igjen kommer fotografen til gode. De har lagt alt til rette for at fotografer skal kunne konsentrere seg om motivet og at de tekniske problemer ikke skal få sjansen til å «forstyrre» et opptak.

— Har du konkrete eksempler på dette?

— Ja, Sinars nye modell «p2» har fått nye girmekanismer som gir mer presise innstillingsmuligheter og ikke minst mykere fokusering. Alle innstillinger blir stående der man stopper grepet. Det nye Bron Pulso betjenes ved fingertupp-lette trykk på knapper og har et innstillingslys som gir bedre muligheter til å modellere lyset enn tidligere. Vårt firma er som de fleste vet en totalleverandør for fagfotografene så jeg kan også vise til nyvinning i andre av våre produktgrupper, men dette tar vi jo opp i nettopp denne utgaven av «Fagnyheteene».

— Hvordan får du informert fotografene om nytt fra dine produsenter?

— Vi får besøk av kunder på vårt show-room og fordi vi har service-avdelingen for fagprodukter på samme sted oppnår vi å informere de fleste. I tillegg deltar vi også på de fleste møter o.l. som fotografene arrangerer.

— Hvilke problemer strir så fotografene med?

— Fotografer har forskjellige behov. Reklame og industri-fotografene er ofte ute etter tekniske løsninger av spesiell karakter mens portrettfotografene ofte arbeider for å løse «enklere» problemer i studio. Institusjonsfotografene arbeider ofte innenfor rammer av budsjetter og bevilgninger og bruker ofte energi på økonomiplanet. Felles for alle er den tiden de har til rådighet for å sette seg inn i nye produkter på markedet. Det skjer så mye nytt at valget av riktig utstyr er ganske energikrevende i seg selv.

Men her kommer jo vår oppgave inn, sier Frydenlund, vi legger særlig vekt på å opptre som konsulenter. Bredden på våre agenturer gjør at vi kan tilby løsninger til våre kunder innen forskjellige priskategorier og produktområder.

I utgangspunktet en enkel filosofi.

— Har du noe nytt å fortelle om fagavdelingen ut over rent tekniske informasjoner?

— Da synes jeg fotografene burde vite hva «World Light» innebærer.

Broncolor har tatt initiativ til en verdensomspennende utleie av Impact 41, koffertstudioet. I Norge koster dette kun 350 kroner pr. døgn og fotografer kan foreløpig leie det i Oslo og Stavanger. Flere byer kommer til og hos oss kan interesserte få en oversikt over hvor i verden man ellers kan leie anlegget, meget praktisk hvis man har oppdrag i utlandet.

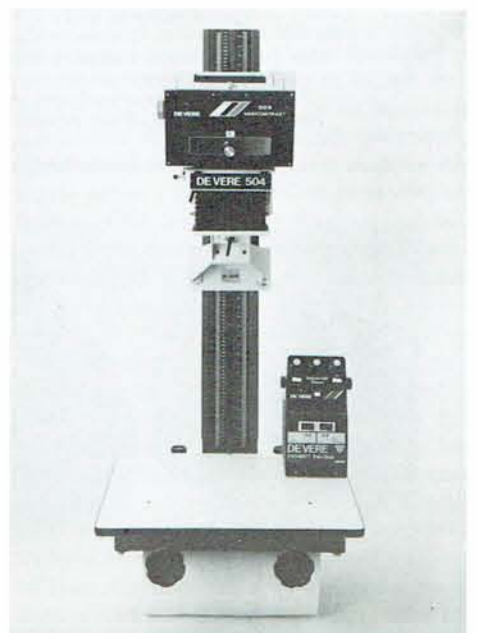
Fotografene kjenner Sinars kurstilbud som det også denne sesongen vil være mulig å delta på. Nytt av året er Broncolors «Creative Workshop» i Sveits, en enestående mulighet for fotografer til å perfektionere lyssetting. Mer om disse kursene kan man lese om i denne utgaven av «Fagnyheteene».

Endelig et forstørrelsesapparat med praktisk plassering av innstillingshjulene

Du kjenner igjen situasjonen, med øyet i skarphetlupen og en arm som visner der oppe ved fokuseringsrattet.

De fleste har sikkert hørt om De Vere. Selv om det låter fransk er det faktisk produsert i England. Forstørrelsesapparater av meget robust og stabil konstruksjon med de karakteristiske hjulene foran på bunnbrettet der man justerer skarphet og forstørrelsesgrad uten fare for hekseskudd og stive skuldre.

Nytt fra De Vere er et lampehode for papir med variabel kontrast. Varicontrasthodet har en halogenpære på 250W og kan benyttes både på Kodak Polycontrast og Ilford Multigrade papir. Skifte mellom papirtype skjer enkelt ved å skyve over en sleide i hodet. Lyset forblir konstant uansett innstilling av filterverdier. Hodet passer til De Vere 4x5" apparater og lysutbyttet kan doubles ved å skifte lysblandeboks når du bruker rullfilm.

Kodak har kommet sterkt tilbake i sort/hvitt

Kodak Elite Fine-art papiret — det beste som noensinne er laget. Mange fagfotografer og fotoentusiaster har de siste årene sikkert begynt å lure på om Kodak har valgt å konsentrere seg om å lansere nye fargeprodukter og mer eller mindre la sort/hvitt-markedet seile sin egen sjø.

Det kunne kanskje også lett forstås at firmaet ville gjøre dette, med alle de vellykkede fargeproduktene og med gamle, fortsatt populære sort/hvitt-travere i hyllene. Litt etter hvert har flere og flere forsonet seg med at slik ville det forbli. Desto større ble overraskelsen da Kodak under «photokina '84» med brask og bram annonserte sitt fortsatte engasjement i sort/hvitt-fotografi og understreket dette med samtidig å lansere en lang rekke nye produkter på film-papir- og kjemikaliesiden. Blant disse var Kodak Elite Fine-Art papir, Kodak Polyprint RC-papir og Kodak Technical Pan film i 120-formatet.

Det er vel idag ikke tvil om at det var Elite-papiret som har gjort det største inntrykket. Fra bransjehold i alle land har det kommet uforbeholdne lovord om dette «de Luxe» sort/hvitt-papiret som har vist seg å ha egenskaper som man ikke finner i andre fagpapirer.

En vesentlig årsak til dette er at Elite-papiret inneholder «mer av alt»:

- Tykkere papirbase som gjør det lettere å arbeide med og gjør at papiret «fører seg» bedre som ferdig bilde. Basen er dessuten laget av utvalgte råstoffer.
- Barytt-laget, som bl.a. forseglar og isolerer papirbasen er 50 prosent tykkere enn det som er vanlig og er et viktig bidrag til Elite-papirets fine overflate.

● Den lysfølsomme emulsjonen er også tykkere og inneholder mer sølv enn andre sort/hvitt-emulsjoner og er av en utvalgt kvalitet. Dette gjør at sort gjengis virkelig dypsort samtidig med at alle gråtonene gjengis bedre enn det man er vant til.

● Bildekvaliteten blir ytterligere forbedret ved at det øverste, beskyttende gelatinlaget også er tykkere enn vanlig, samtidig med at det brukes en optisk klar gelatin.

Elite-papiret er lett å kontrollere i fremkallingen og de tre gradene (1, 2 og 3) som papiret leveres i har naturligvis samme hastighet.

Elite-papirets overflate har fått mange lovord. Den er halvblank, men litt ru, slik at sjenerende reflekser er helt eliminert. At papiret er så tykt gjør det lett å håndtere og montere.

Allé disse «de Luxe»-egenskapene gjør allikevel ikke Elite-papiret til et sart produkt som må behandles på noen spesiell måte. Det kan lagres i romtemperatur og har samme lagringsstabilitet som andre sort/hvitt-papirer.

Sonstrød har Norges største utvalg i retusjstyr for fotografer.

Dette kan du oppnå med retusj

Dersom du mestrer teknikkene kan du fjerne støvprikker, korrigere punkter eller flater i negativ eller positiv og endre farvetonene i større eller mindre områder av bildet. Du kan også eliminere sporadiske skjønnhetsfeil hos den/de portretterte. Du kan fjerne uønskede elementer i bildeflaten. Alle disse teknikker gir deg bedret visualisering av fagarbeidet og følgende øket prestisje som profesjonell yrkesutøver.

Vi har bedt «retusjens grand old man» i Norge, Mathias Thorshaug hos Preus, å forklare de vanligste former for retusj for «Fagnyhetene».

Flytende, transparente farver

kan uten for- eller etterbehandling påføres fotografiske fargebilder. Fordi disse farver innbyrdes kan blandes vil vi ha tilstrekkelig antall farver ved at vi disponerer gult, magenta og cyan. Ved hjelp av disse tre farver kan vi blande oss frem til alle nødvendige nyanser. I tillegg har vi ferdig blandet brunt. Dette fordi det er den mest anvendte farve når det gjelder retusj av portretter. Dekkende hvitt bruker vi først og fremst til retusjering av øyne.

Kodak Retouching Colors

kan også benyttes direkte på papirbilder. Disse fargene er noe mere intensive og inneholder flere farver, alle i pasta-form. Disse Kodak fargene kan også blandes innbyrdes. På grunn av konsistens vil de være særlig anvendelige ved retusjering av større felter og flater.

Sprøyteretusj

er den klassiske form for retusj når det gjelder reproduksjoner og sammensetting av 2 eller flere portretter, i sort/hvitt eller farger. også feil som er oppstått under fremstilling av bildet, eller som har sin årsak i skader og/eller alder,

kan repareres ved hjelp av sprøyteretusj. Videre kan manglende vignettering lett erstattes ved slik retusj. Det nødvendige utstyr består av en sprøytepipette, en kompressor (eller en trykkløstflask) og spesielle vannfarver. Før behandlingen er det ikke nødvendig med noen form for preparering av bildene. For meget påført farve kan fjernes med vann. Etter bruk av sprøyteretusj må bildet lakkspreses eller lamineres for beskyttelse mot ytre påvirkning eller fysisk skade. Sprøyteretusj kan også benyttes på laminerte flater.

Windsor Newton oljefarver

Med disse fargene er det mulig å gjøre mørke flekker og felter på papirbilder lysere fordi fargene er dekkende og laget på plastbasis. Fargene er ikke vannløselige og må tynnes og/eller oppløses i et eget løsningsmiddel. Kan benyttes på ubehandlede bilder og på laminerte bilder.

Schinke

retusj for sort/hvitt. Vannfarver.

Retusj med fargeblyanter

krever at bildet først matt-lakkeres. (Dry Mounting retusjlakk nr. 1) Fargeblyanter fås kjøpt i sett med 72 forskjellige fargenyanser. (Derwent fargeblyanter). Etter retusj med blyanter må bildet enten spray-lakkeres eller lamineres.

Krittfarver

gir muligheter for enda en ny form for flatere-tusj. Krittfarver leveres i form av stenger som ved hjelp av en skarp kniv eller sandpapir rives til pulverform. Før bruk må det aktuelle bilde behandles slik som omtalt for blyantretusj. (Matt-sprayer). Fargene kan i pulverform blandes innbyrdes og har en ganske god dekk-eve. Man kan dermed si at krittfarver har en viss likhet med sprøyteretusj.

DE TRE BRONICA «BRUSE»

Det var en gang tre modeller av et kamera som het Bronica som virret rundt i markedet for storformatkameraer og som gjerne ville være nyttige. Men for å kunne bli det måtte de passere den skeptiske fotografen som lå der og lurte med sine utslitte Mamiyaer og kostbare Hasselblader. Mange har tidligere gått til det nåløyet med frykt om selvtluseren og spent lukker. De relativt uerfarne Bronicaene måtte også prøve seg. De hadde forsvidd gode forutsetninger for de kom fra en god familie, (Med Bron og Sinar som fettere og kusiner og med en servicevennlig Far-nes til å dytte seg i ryggen).

Det måtte skje på fotografenes landsmøte. Der var alle. Den lille ETRS ble først tatt opp av kofferten og plassert på et stativ foran nysgjerrige øyne.

«Hvem er det som våger å bruke deg?» Ville de vite. Å, det måtte bli den som ønsket seg noe lite og lett det, svarte ETRS modig. Jeg er nemlig den eneste av oss små som dere kan bytte bakstykke på.

Nå var ETRS nesten blitt litt barskt. — Men vent til dere ser den mellomste broren min, SQ-A. Han har reist fra Japan for å slåss med en svenske han. Fotografene ble nysgjerrige og mumlet seg i mellom om at det ikke skulle bli like lett å hamle opp med klassen seksseks.

SQ-A ble skrudd fast på stativet. Han tok med seg tvillingbroren sin SQ-Am på presentasjonen, SQ-Am er nemlig motorinteressert. «Hvem er det som våger å bruke deg», spurte fotografene hånlig. I denne klassen var de nemlig godt vant. La meg heller spørre tilbake, sa SQ-A freidig. Hvem av dere har råd til å la være? Hvis dere først tar en kikk på hva alle objektivene og utstyret mitt koster, skal dere få se ned i mattskiven min etterpå.

Fotografene ble tankefulle. Utgiftene til ekstra objektiver og utstyr hadde virkelig vært en kilde til ettertanke for dem. Alle strakk på halsen for å få et blick ned i søkeren. Det VAR en bedre mattskive enn de hadde ventet.

Som om ikke det var nok, sa SQ-A med antydning til et lite smil over dybdeskarphetsskalaen, vent til dere får se storebroren min. Han har sentrallukker i objektivet som blir styrt fra kameraet som oss andre brodrene. GS-1 skrudd seg godt tilrette på stativet. Rolig. Fotografene var enda ikke ferdig med å mumle seg imellom da GS-1 tok ordet. «Hvem av dere ville våge å bruke meg», sa GS-1 som var vant med å opptre blandt tvilere. Kom og hold i meg, sa GS-1, kom og kjenn på meg, kom og kjenn på vekten min.

Fotografene ble etterhvert milde i blikkene. Landsmøtet var reddet. Mange av dem vendte tilbake til sine studioer med nye forsetter.

De tre Bronica Bruse hadde klart det som syntes umulig.

Lars Farnes a/s

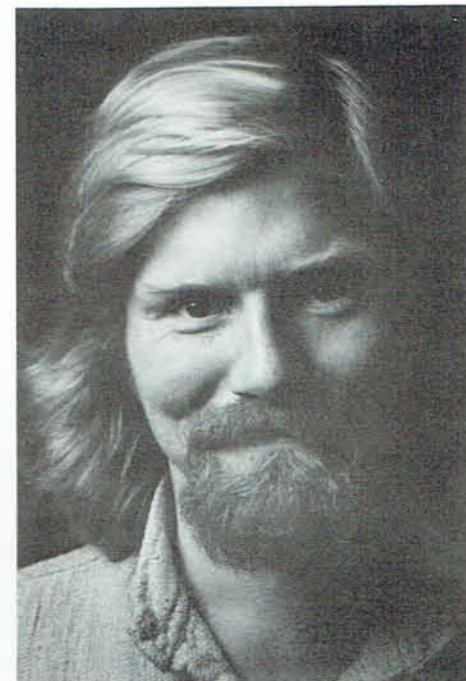
EN KOMPLETT STUDILOBELYSNING I KOFFERT

Med Bron Impact 41 kan du løse flere oppgaver.

Mange fotografer har allerede oppfattet fordelene med Impact-kofferten. Da Morten Krogvold for to år siden gjennomførte sitt Portrett-prosjekt var det med Impact 41. Koffert-anlegget var en dyd av nødvendighet for Krogvold som ikke har tatt bilsertifikat og derfor var (og er fremdeles) avhengig av å få med seg alt utstyret i et løft. Siden dengang har nærmere 100 fotografer kjøpt utstyret som leveres komplett i koffert med:

Tre lamper, hver på ledetall 64 (ISO 100). Infrarød sender og mottaker, paraplyreflektor, standardreflektor med låvedør og fargefilter og bikubesett, bløtlysreflektor og tre kompakte stativer i etui. At Impact 41 er godkjent av Nemko er ingen selvfølge da få studioanlegg tilfredsstiller de kravene.

Kroner 22.972,- eks. mva. komplett.

Morten Krogvold har stor glede av sitt Impact 41.

Nå kommer Copy-Stop.

Vidar Sønstrød i Sønstrød Import forteller til «Fagnyhete» at fotografene nå kan sikres mot at prøvebildene deres sendes til andre kilder for kopiering eller forstørrelse.

Men er dette et stort problem. Vidar Sønstrød? — Det vanligste er at prøvebildene blir sendt til postordre-laboratorier for forstørrelse men jeg har også eksempler på at slikt har skjedd mellom kolleger i samme by. I og med minilabenes nye muligheter vil problemet med ulovlig kopiering og forstørrelse tilta. Dette problemet har også sine juridiske sider, men først og fremst taper fotografen omsetning når han mister etterbestillinger fra et opptak. Ulovlig kopiering skaper også svikt i omsetningen for faglaboratoriene.

Hvordan fungerer så «COPY STOP», spør vi.

— Med å legge raster på kopien ved hjelp av et laminat vil prøvefotoet bli meget uskarpt som forstørret. Ved forsøk har et av postordre-firmaene «Dine Bilder» returnert et laminert prøvebilde med påskriften «anbefales ikke å forstørre», så systemet virker. Copy-stop folien gjør et forstørret bilde

svært grumset.

Men hva med kvaliteten på prøvebildene. De skal jo tross alt være av ren kvalitet?

— Dette går ikke ut over kvaliteten. Det er ved forstørrelse Copy-Stop gir utslag.

Vil det bli tidkrevende for fotografene å påføre denne folien på hvert av prøvebildene, spør vi.

— Det arbeidet må ikke fotografene gjøre. Jeg har utviklet en spesiell maskin som vil bli tilbudt laboratoriene og som de igjen kan benytte for de av kundene sine som ønsker bilder med Copy-Stop. Den maskinen skal forøvrig selges på verdensmarkedet, forteller Sønstrød.

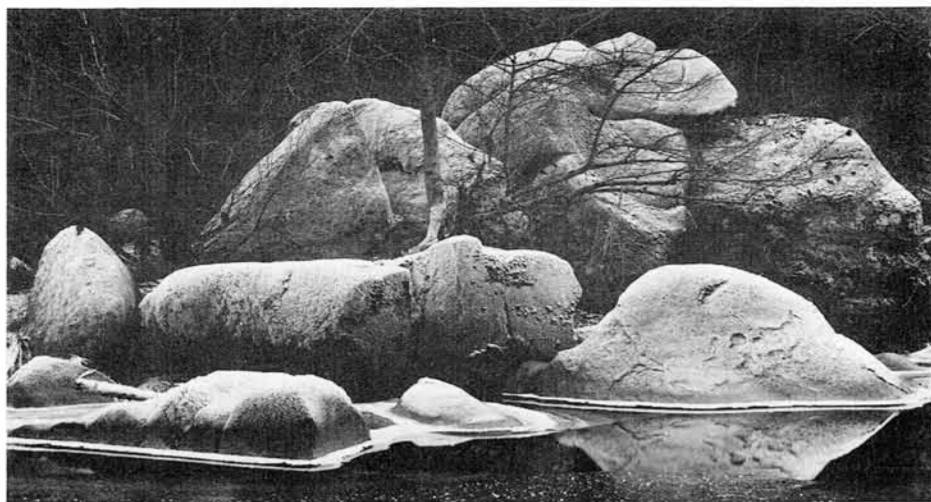
Når kommer så Copy Stop på markedet?

— Vi har allerede solgt maskiner for å laminere forstørrelser med samme folien siden mai. Jeg må nemlig legge til at folien også har en annen funksjon. De forskjellige strukturene gir fine effekter på stor-forstørrelser og folien tjener som beskyttende hinne på fotografiet.

Min spesial-maskin for laboratoriene ventes ferdig i slutten av året og da håper jeg på en positiv mottagelse for systemet, slutter Vidar Sønstrød.

Lag superforstørrelser fra en superfilm

Kodak Technical Pan film 2415/6415 fremkalt i Technidol fremkaller er en suveren kombinasjon som gir de fineste korn og største oppløsning som Kodak noensinne har klart å få til i en sort/hvitt-film.

Men, den krever spesiell behandling for å dra full nytte av alle de fordelene som ligger i kombinasjonen. Dette er kort sagt et av de tilfellene hvor bruksanvisningen må følges — og følges slavisk!

Riktig brukt vil negativene gi utmerkede bilder ved 25X, ja helt opp til 50X forstørrelser. I en 18 x 24-forstørrelse vil kornene knapt kunne sees og alle gråtonene vil gjengis på en måte som det er vanskelig å oppnå med noen annen film. Opptak laget på 35mm-filmen kan med fordel sammenlignes med et 4 x 5" opptak på annen film og det man oppnår med 120-formatet kan være helt forbøffende. Oppløsningsevnen til denne filmen (320 linjer pr. mm) er så ekstremt høy at bare helt spesielle objektiver kan dra full nytte av den!

Fremkalleren leveres som både pulver og flytende konsentrat. Til 35mm-filmen kan begge brukes, men til 120-filmen må det kun brukes flytende fremkaller (Kodak Technidol Liquid Developer).

Forøvrig er det flere andre og viktige hensyn å ta når man bruker denne «superfilmen»:

- 35mm-filmen har såkalt Estarbase, den er meget sterk og kan for eksempel ikke rives av, men må klippes eller skjæres. Denne basen er også mer transparent enn andre film-baser og i begynnelsen kan det være vanskelig å bedømme eksponeringen. Negativene vil for øyet se ut som om de har en høyere kontrast enn opptak gjort på film med «lettere» base. Da Estar-basen så godt som ikke tar opp fuktighet, vil filmen kreve lite skylling og den tørker raskt.
- 120-filmen har vanlig acetat-base, lik den som blir brukt i mange andre filmtyper, men emulsjonene er den samme på de to filmformatene.
- Da rødfølsomheten i Kodak Technical Pan-filmen går lenger ut i den røde delen av spekteret enn i vanlig pankromatisk film vil røde gjenstander gjengis noe lysere enn det man er vant til. Bildene kan se ut slik de blir på pan-film når opptaket er gjort gjennom et rødfilter. F.eks. vil himmelen bli mørkere og virkningen av dis vil bli dempet. Dette kan i enkelte tilfeller være en fordel, bl.a. blir urenheter i huden mindre synlig og hudtonene kan generelt bli gjengitt klarere og mer «transparent» på en måte som mange vil foretrekke. Skulle man ønske mer «vanlige» resultater kan et Kodak Wratten 38-filter eller et Kodak farvekom-pensasjonsfilter CC40C plasseres foran objektivet. Ved naturfotografering vil det neppe være behov for slik filtrering.
- Som man kan vente av en ultra finkornfilm har Technical Pan en relativt lav følsomhet. En eksponeringsindeks på 25 anbefales som et brukbart utgangspunkt. Dette vil kanskje gi en eksponering på 1/100 ved blende f/8 i godt sollys.

Da Technical Pan-filmen «inviterer til» å lage store forstørrelser er det nyttig å tenke på at uskarphet som skyldes kamerabevegelse eller unøyaktighet i avstandsinstillingen vil bli godt synlig i forstørrelsen. En kamerabevegelse på 1/10 mm vil for eksempel bli til en 0.5 cm uskarphet på en 50X forstørrelse. For meget kritiske opptak som det vil bli laget store forstørrelser av

bør disse reglene følges:

Bruk et ekstra stabilt og gjerne tungt stativ. Lås søkerpeilet i øvre stilling.

Bruk så korte eksponeringstider som mulig. Bruk «åpen blitz».

Bruk en sort papp-plate som lukker ved lange tidseksponeringer.

Da denne filmen opprinnelig var ment som en høykontrast-film og bare kan brukes til vanlig fotografering med en lavkontrast, kompenserende fremkaller vil den ha mindre toleranse når det gjelder overeksponering enn andre opptaksfilmer. Det er derfor en god ide å ta seg tid til å eksperimentere med eksponering og fremkalling slik at ens egne opptak kan «skreddersys».

Med Technical Pan er det mye lettere å øke kontrasten ved varierende fremkalling enn det er å senke kontrasten.

- Følg bruksanvisningen nøye når du fremkaller Technical Pan-film. Litt slurv kan være nok til å ødelegge de gode resultatene som opptakene dine fortjener. Når den fremkalles i spiraltank er det f.eks. viktig å føre spiralen rask ned i fremkalleren og ihvertfall ikke helle fremkalleren i tanken etter at filmen er lagt inn. Spiralen skal ikke roteres, istedet skal tanken rystes vertikalt. Bruk Photo-Flo, men forsøk ikke å tørke av filmen. Unngå skum og skulle dette inn-treffe bør spiralen dyppes et par ganger i rent vann før filmen henges til tork.

- Skal Technical Pan-filmens enestående egenskaper utnyttes fullt ut nytter det ikke å bruke annet enn det beste i forstørrelsesutstyr og med førsteklasses optikk. Bruk kornmikroskop til å skarpstille med og fokusere på kornene — om du kan se dem, da! Det er lite vits med et knivskarpt negativ om filmen ikke ligger flatt i forstøringsapparatet. Sørg for at det er utstyrt med varmeabsorberende filter eller har koldtlys-hode. Hvis ikke må det brukes negativholder med glass, men unngå Newton-ringer! Sørg for at apparatet står fjellstøtt og at ikke andre apparater eller lignende får det til å vibrere under eksponeringen.

Den oppfatning man har om dybdeskarphet i et bilde bør kanskje revideres når man ser på slike ultraskarpe opptak som man kan lage med Kodak Technical Pan-film. Vanligvis snakker man om en toleranse på begge sider av den avstanden man har fokusert på. I virkeligheten er bildet bare helt skarpt på den avstanden man har fokusert kameraet på og når det lages store forstørrelser vil også denne økende uskarpheten bli forstørret. Dette vil i praksis redusere den skarpe sonen i forstørrelsen da avstanden det ferdige bildet betraktes på ikke varierer noe særlig. Derfor kan det være en god ide å bruke dybdeskarphetstabellen for en eller to blendere større enn den du bruker til opptaket for å kompensere for dette forholdet.

Alt dette kan kanskje virke som mye pirk, men følger man anvisningene og er nøyaktig med alt man gjør, vil Kodak Technical Pan være den beste sort/hvitt-film man kan ønske seg når det skal lages store forstørrelser av høy kvalitet. Den er også en meget fleksibel film, brukbar til de fleste oppdrag man måtte få. Vi oppmuntrer til eksperimenter, ta deg tid til å bli kjent med filmen og vi er sikker på at du vil finne at Kodak Technical Pan er den filmen Kodak sier den er — og kanskje mer enn det!

Et kamera ingen diskuterer

Sinar følger opp 35 års gamle tradisjoner med modellen Sinar p2.

Dette innebærer at hver del og hvert tilbehør som passer dagens Sinar kameraer kan brukes på Sinar p2. Formatforandringen er like lett som tidligere. Sinar p2 er et fleksibelt kamera. Det kan benytte ethvert objektiv og lukkersystem — fra det nyeste Sinar elektroniske lysmålersystem med digital lukker, Sinarix-digital og moduler via den mekaniske Sinar/Copal lukkeren til objektiver med konvensjonell midtlukker. På Sinar p2 svinger og tilter kameraet rundt vertikal og horisontal-aksene i filmplanet på samme måte som på en Sinar p. Du finner videre igjen p modellens system for sving og tilt i filmplanet vertikal og horisontal-akse. Du har de samme patenterte justeringene for å legge et nøyaktig skarphetsplan og de samme presise muligheter til å kontrollere perspektiv og dybdeskarphet. Logisk og med presisjon.

Funksjonelle endringer på p2

Det første du legger merke til er at Sinar p2 har sort finish. Dette tjener to formål. Sort finish minsker faren for refleksjoner fra kameraet og den gir kameraet et elegant utseende.

Både den sorte overflatefinishen og kameraets mekanikk er laget for å tåle krevende bruk i lang tid. Med nye gir-mekanismer får du mer presise kamerabevegelser og mykere fokusering. Mikrometerinnstillingene har ingen låsehendler. Derfor blir alle innstillingene stående der du stopper. Du kan konsentrere deg fullt og helt om motivet uten å distraheres av mekaniske låsehendler. Ved sving og tilt har du kontroll med to ratt som sitter plassert utenpå hverandre, logisk plassert. Du har ofte behov for å finne tilbake til nøytralinnstillingen, nullpunktet for kamerabevegelser. På Sinar p2 er alle justeringer klart merket både på front og bakstandard.

SINAR WORKSHOPS

Sinar har egne folk som stiller med trening av fotografer. Workshops blir arrangert på forskjellige språk og på to forskjellige nivåer. Workshop 1 behandler grunnleggende teknikker, mens Workshop 2 er myntet på «ringre-ve» bak storformats-kameraer. Hver Workshop varer fra mandag morgen til torsdag ettermiddag. Kursavgiften som inkluderer materiell og overnatting i enkeltrom m/frokost er 950,- Sveitserfranc.

Påmelding kan skje via LARS FARNES A/S. Dette er også en glimrende måte å møte utenlandske kolleger på.

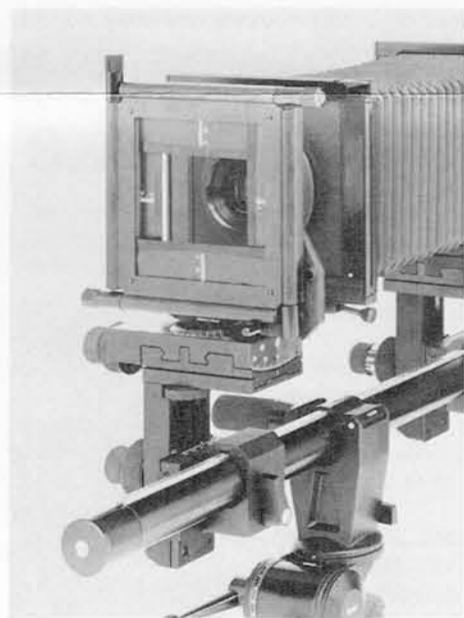
- Workshop 2 Nr. 25 27.01 - 30.01. (tysk)
- Workshop 1 Nr. 103 17.02 - 20.02. (tysk)
- Workshop 2 Nr. 26 24.02 - 27.02. (tysk)
- Workshop 1 Nr. 104 10.03 - 13.03. (eng)
- Workshop 2 Nr. 27 17.03 - 20.03. (eng)
- Workshop 2 Nr. 28 28.04 - 1.05. (eng)
- Workshop 1 Nr. 108 9.06 - 12.06. (tysk)

SINAR TIPS I

Du vet hvor viktig det er å skjerme objektivet for uønsket lys med motlysblender eller kompendium.

Selv med dagens moderne optikk får du en stor kvalitetsforbedring på bilderresultatet dersom du har gjort dette skikkelig.

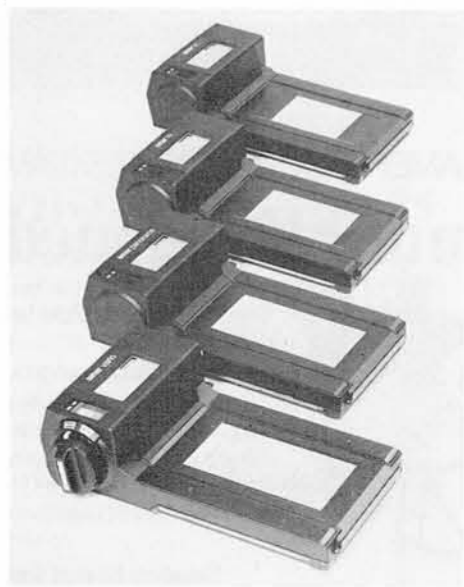
For å gjøre dette enklere og med bedre presisjon har SINAR lansert belgsolblendermaske Modell 2. Her kan du maskere bildeutsnittet ved hjelp av 4 gardiner som du justerer med mikrometerskruer. Med denne kan du også foreta maskeringer og dobbeleksponeringer nøyaktigere og enklere enn tidligere.

SINAR TIPS II

SINAR rullfilmholder

Visste du at Sinar leverer rullfilmholdere i format 6x7, 6x9 og 6x12 i tillegg til en filmholder som dekker format 6x4.5, 6x6, 6x7, 6x9, og 6x12. Denne passer direkte i springbacken på kameraet uten at du må demontere noe.

Ektachrome-filmene En oversikt:

Svært mange fotografer velger Kodachrome-film til sine 35 mm diasopptak og det er ingen ting å si på det valget. Skarpheten og fargegjengivelsen er det knapt noen film som kan måle seg med, men naturligvis setter disse filmenes følsomhet grenser for anvendelsen.

Da er det godt å vite at Kodak også har Ektachrome-filmene i bakhånd, og der skal man ikke kunne klage på fleksibilitet og spennvidde! Amatørene greier seg stort sett med de vanlige Ektachrome amatørfilmene med følsomhet fra ISO 100 til 400 (den siste egner seg jo også vel til pressing) mens fagfotografene har et virkelig bredt spekter å spille på når det gjelder Kodak-filmer for E-6 prosessen, helt fra Ektachrome 50 professional til Ektachrome P 800/1600 som utmerket vel kan presses til ISO 3200.

Modne filmer

Det som skiller de profesjonelle Ektachrome-filmene fra amatørfilmene er at de er laget med tanke på at det er fagfolk som skal bruke dem. Mens amatørfilmene sendes ut fra fabrikkene før de er «modne», med tanke på at filmene ikke kan ventes å bli oppbevart på noen spesiell måte, blir fagfilmene sendt ut fra fabrikkene når de er på sitt beste. For å bevare disse egenkapene til filmen skal brukes er det nødvendig å fryse/kjølelagre den hele tiden.

Fagfilmene er også mer kritiske i bruk. Venter man å få topp resultater, må de eksponeres slik fabrikkene anbefaler, og kamera og blitz må være i skjønneste orden. Er man ikke omhyggelig med oppbevaring og bruk av fargefilmen, vil man ofte være like godt hjulpet med vanlig amatørfilm.

Egne data-ark for hver emulsjon

De profesjonelle filmene leveres med et dataark hvor en målt følsomhet for nettopp den emulsjonen ligger vedpakket. Unntatt er Ektachrome P800/1600 hvor fotografen selv bestemmer følsomheten han ønsker å eksponere filmen etter. Denne filmen er forresten ekstra kritisk når det gjelder eksponering og regelen er at jo mer følsom en film er, jo mer kritisk er den. Skal man bruke denne filmen, bør man derfor prøve seg frem til riktig eksponering. Eksponeringsautomatikken i moderne kameraer skal man ikke vente vil være et godt nok grunnlag for riktig eksponering.

Her er en oversikt over Kodak Ektachrome-filmene. Den er lengre enn mange kjenner til:

Ektachrome 100. Denne nye amatørfilm har fått mange lovord. Den leveres i 135-formatet og er beregnet for bruk i dagslys og med elektronblitz. Meget fint korn.

Ektachrome 160 finnes også i 135-formatet og er balansert for kunstlys (3200°K) men kan med riktig filter også brukes til andre lyskilder.

Ektachrome 200 leveres i 135-formatet og er balansert for dagslys og elektronblitz.

Ektachrome 400. Denne filmen finnes både som 135 og 120-film. Den er avstemt for dagslys og elektronblitz, men gir også brukbare resultater ved blandingslys.

De profesjonelle Ektachromefilmene som kan kjøpes her i landet er:

Ektachrome 50 Professional 6117 leveres som planfilm i formatene 4x5", 5x7" og 8x10". Dagslysbalansert og med meget fint korn.

Ektachrome 50 Professional 6118 leveres i formatene 4x5" og 8x10". Den er beregnet for bruk i kunstlys (3200°K).

Ektachrome 50 Professional finnes i 135/36, i 100-fots ruller og som 120-film for bruk i kunstlys (3200°K).

Ektachrome 64 Professional finnes som 135/36 og i 100 fot ruller, i 120 og 220 og som 70 mm film i store lengder samt i de vanligste planfilmformatene. Dagslysbalansert.

Ektachrome 100 Professional kan bare leveres i 120-formatet og er dagslysbalansert.

Ektachrome 160 Professional er en kunstlysfilm som leveres i 135/36 og 100 fot samt i 120-formatet.

Ektachrome 200 Professional finnes i mange format: 135/36 og i 100 fots ruller, i 120 og i 70 mm i store lengder og i de vanligste planfilmformatene. Dagslysfilm.

Ektachrome P800/1600 Finnes bare som 135-film. Kan valgfritt eksponeres som ISO 800, ISO 1600 eller til og med ISO 3200. Den valgte eksponeringen må merkes av på selve filmkassetten som har egne felter for dette.

Ektachrome Duplicating film 6121 er en planfilm til bruk ved dupliseringsarbeide. Leveres i formater fra 4x5 helt opp til 16x20. Beregnet for bruk ved lange eksponeringstider i kunstlys (10 sek). Se det vedpakke dataarket for filterbruk. Ekstremt fint korn.

Ektachrome Slide Duplicating film 5071 brukes til duplisering med relativt lange eksponeringstider (1 sek) i kunstlys. Finnes som 135/36, 46 mm og 70 mm i store lengder. Se dataarket for nominell følsomhet. Ekstremt fint korn.

Ektachrome Slide Duplicating film SO366 finnes bare som 35mm/36 og i store lengder. For korte eksponeringstider i elektronblitz (ca. 1/1000 sek). Ekstremt fint korn.

SOM FOTOGRAF SKAL DU BEHERSKE LYSET!

Bron Pulso er det nyeste verktøy for dine kreative opptak.

Fordi Bron Pulso er styrt av micro-processorer vil du få flere muligheter til å variere og beherske lyset. Fleksible muligheter med flash-anlegg er en nødvendighet for alle fotografer.

Dette er nytt med Bron Pulso:

— Du kan velge mellom 40 forskjellige lysverdier. Et enkelt fingertrykk og du kan velge hver tiendels blenderverdi over fire blendere.

— Du kan bedømme innstillingslyset nøyaktigere. Det klare innstillingslyset er alltid proporsjonalt med det faktiske blitzblink. Derfor kan du modellere mer kreativt med lyset.

— Hver innstilling vil være garantert identisk. Microelektronikken sørger for at hvert blitzblink er stabilt innenfor en toleranse på +/- 1%.

— Korte blink er nå på 1/2000 sek. (PULSO 2). Spesielt viktig for motefotografer fordi ladetiden er kortere.

Bron Pulso gir deg opp til 2 blink pr. sekund.

Store muligheter med forsinkelser.

Microprosessoren tillater forsinkelser. Derfor kan du løse ut flere blink etter hverandre og oppnå spesielle effekter som raske dobbelteksposeringer, sekvenser eller stroboskopiske virk-

ninger. Innstillingen er trinnløs fra 0,1 til 9,9 sekunder.

Mer om Bron Pulso kan du lese i katalogen som du får fra Lars Farnes a/s.

REKLAMEFOTOGRAFENE REKLAMEFOTOGRAFENE REKLAMEFOTOGRAFENE REKLAMEFOT

Nå kommer den norske indeksen

Reklamefotografene presenterer seg i en lekker bok.

«ADIP» er et velkjent begrep for de fleste som steller med fotografi i Norge. Den sveitsiske «Art Directors Index to Photographers» får nå sin norske variant.

Formannen i Norske Reklamefotografers Landsforening Terje Engh kan fortelle at ideen har ligget på beddingen i flere år. Behovet for en slik oversikt er stort og målgruppen mange. Reklamebyråer, tidsskrifter, aviser, forlag, trykkerier m.fl. kommer til å kunne orientere seg på en ny og praktisk måte med boken.

Her presenteres alle 70 medlemmer på hele oppslag med bildeeksempler og adresse, telefonnummer m.m. Hver av fotografene betaler for sin plass men boken skal også finansieres ved hjelp av annonser. Engh forteller at levetiden på boken vil være to til tre år og at en oppslagsbok av denne type vil være et interessant annonse-medium for bransjen. (Det er enda ikke for sent å bestille plass.)

— Vi er faktisk de første i Skandinavia til å gi ut en slik oversikt, sier Engh. Vi vil sende ett eksemplar gratis til de største kundegruppene og kommer også til å selge indeksen til de som ønsker den.

— Hvor stort opplag kommer indeksen i?

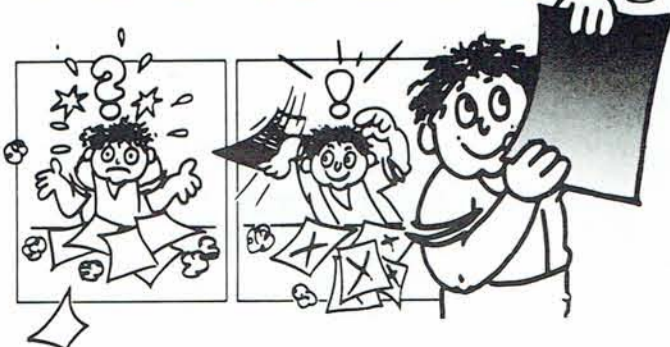
Vi satser i første omgang på 3.000. Etter to år regner vi med å trykke et nytt opplag med justeringer. «Skryteboken» kommer til å bli vel mottatt blant de som steller med fotografi, slutter formann Engh.

Her er styret for sesongen 1985/86: Fra venstre: Terje Marthinsen, sekretær, Yann Aker, Styremedlem, Terje Engh, formann, Roger Fredericks, styremedlem, og John Lerskau, kasserer.

REKLAMEFOTOGRAFENE REKLAMEFOTOGRAFENE REKLAMEFOTOGRAFENE REKLAMEFOT

Større kreative muligheter med tonet bakgrunn

Sønstrød Import selger bakgrunns-papir med tyve forskjellige farver som er tonet ut i hvitt.

Colour Shade kan du få i 4 forskjellige formater fra 38x52 opp til 200x300cm. Fordi fargen er sprøytet på uten raster, blir det lettere å reproducere fra et fotografi med Colour Shade bakgrunn. Overflaten kan vaskes slik at man får en lengre holdbarhet. Formatet 38x52 leveres i bok med alle 20 fargene assortert, mens 80x100, 100x150 kommer i løse ark pakket i solid «Hardbox». Disse formatene lagerføres i alle farger. 200x300 cm leveres på alu-kjerne og i sylinder på bestilling.

Sønstrød Import sender deg gjerne fargeprøver dersom du ber om det.

FAGNYHETENE

FOTOTEKNISK INFORMASJON FRA FARNES, SØNSTRØD, POLAROID OG CANNOR

PRODUSERT AV OKKENHAUG PUBLISHING

TAKK FOR RESPONS!

Første utgave av Fagnyhetene ble godt mottatt, og vi har fått mange hyggelige henvendelser. Svenske «Fotonyheterna» murret over vårt lille tyveri av lay-out idé. Vi ser selvfølgelig ingen grunn til å provosere og legger fra denne utgave av raster bak headingen slik at vi unngår forveksling. Denne gangen har Farnes og Sønstrød fulgt med Cannor og Polaroid. Velkommen!

Nå kan du endelig vri høydeformat ut av en Bronica GS-1

Arild Bergseth hos Farnes viser oss den ny vribare søkeren til Bronica. Med denne er systemet komplett og søkeren omfatter også en lysmåler med lukkerautomatikk som drives av batteriene i selve kamerakroppen. Lysmåleren kan benyttes både på gjennomsnitt og spotfunksjon og kan holde en valgt lukkertid opp til 16 sekunder før eksponering.

Søkeren gir også en meget god fargebalanse fordi både reflekspeilet og tak-prismet er multi-coated.

Stativ-adapter

For å få full glede av den vribare søkeren trenger du et stativ-adapter til kameraet. Med dette kan du skifte fra horisontal til vertikal bruk i et enkelt eksakt håndgrep.

Ny firmalogo for Farnes

Fra 1. januar har Farnes fått nytt varemerke. Farnes har nå et mer fullstendig sortiment til fotofaget enn noensinne og har utvidet spekteret mot profesjonell video og filmindustri.

Den nye logoen er utarbeidet av reklamebyrået Jensen-Grey og fremstår i de «norske» fargene rødt, hvitt og blått. «Fagnyhetene» kan kun trykke i gråtoner, men siden alle leserne sannsynligvis jevnlig korresponderer med Farnes om ikke annet i form av fakturaer, kan fargevarianten observeres her.

LARS FARNES A/S
POTTEMAKERV. 8.
POSTBOKS 54, KALDBAKKEN,
0601 OSLO 9.
TEL: (02) 16 29 36
TELEK: 7463
POSTGÅRDE: 3 18 12 35
BANKTIDNR. 6073 05 07 762

Farnes
Komplett program for
FOTO · FILM · VIDEO

En ubetinget suksess! FAGLIG NORGES-TURNÉ

Bron er nå fullbooket frem til september på sine populære workshops. 6 norske fotografer har meldt seg til nå. Dersom flere ønsker å delta på disse kursene til høsten vil Farnes gi flere informasjoner. Kursavgiften på 980,- Sfr dekker hotell med frokost og lunsj. I tillegg får du en Broncolor Workshop middag.

Tidspunktene finner du her:

11. På tysk	15. 9.-18. 9. 1986
12. På engelsk	22. 9.-25. 9. 1986
13. På fransk	13.10.-16.10. 1986
16. På engelsk	10.11.-13.11. 1986
17. På tysk	17.11.-20.11. 1986

Firmaene Sønstrød, Farnes og Sagø arrangerer denne våren store fagtreff rundt om i landet.

I skrivende stund er det første møtet allerede avviklet, nemlig i Stavanger.

50 fotografer dukket opp og det er arrangørene svært fornøyd med. Det er vel tvilsomt om så mye fagutstyr har vært samlet i Stavanger på samme tid tidligere. Møtet ble holdt på Hotel Alstor.

Merk deg de andre steder og tidspunkter for fag-treff:

- 10-11. Februar — Trondheim - Hotell Royal Garden
- 11-12. Mars — Bergen — i Handværkeren
- 12-April — Hamar (ikke Farnes)

I denne utgaven kan du lese om:

- Verdensnyhet hos Aftenposten
- En reflektor i lomma!
- VG-fotografen Trond Solberg
- Nye Canon T-90
- Fuji-minilab
- Sinar for sesongarbeidere
- Fagfotografer tester Polaroid lysbildefilm

Årets bilde til Dag Bæverfjord

Fredag 31/1 ble Årets Bilde tildelt VG-fotografen Dag Bæverfjord.

Den nyinnstiftede Farnes-prisen, et bilde av fotokunstneren Lavasir Nordrum «Katt i motlys» ble overrakt ved høytideligheten. (bildet)

«ÅPNE HUS» HOS SØNSTRØD

Du kan allerede sette av følgende datoer på kalenderen for Sønstrøds «ÅPENT HUS» i Hofgaardsgate 22 i Drammen. Program for kveldene blir offentliggjort sammen med invitasjoner som blir sendt ut. Vidar Sønstrød forteller til Fagnyhetene at han også planlegger et nytt «loppe-marked» i juni.

Altså, «ÅPENT HUS» hos Sønstrød, 4. Mars, 22. April og 7. Oktober.

Polaroid har et stort spekter av produkter for profesjonell fotografi. I dette nummer av Fagnyhetene vil vi vise utvalget:

<p>Data, avfotografering av skjerm Palette: Elektronisk til 35 m/m lysbilde eller pack-film. Videoprinter: Til overhead transparent 8x10", papirkopi 8x10", 35 m/m eller 4x5". Direkte: CU-5 packfilm eller Screenshooter, 600-film eller Polachrome.</p> <p>Mørkerom Leitz Focomat moduler</p>	<p>A.V. — Overhead med Polaprinter fra slides. — Processor 8x10" for Polaprinter. — Polachrome. — Leitz Pradovit diasframvisere. — Arbodias dias-arkiv.</p>	<p>Repro — MP-4 4x5" og pack-film reprobord. — Kamera 600 SE m/raster og s/h film. — Leitz Reprovit.</p> <p>Medisinske adaptere — Mikroskop. — Ultralyd. — mm.</p> <p>ID-systemer — Passkamera. — ID-kort-system.</p>	<p>Kameraer, optikk — Leitz. — Polaroid 600 SE. 3 objektiver. — SLR-680 (tidl. SX-70).</p> <p>35mm Polaroid — 3 formtyper. — Fremkallerenhet. — Monteringsapp. og rammer. — Automatisk fremkallerenhet (kommer)</p>	<p>Vanlig Pack-film: 665 - Positiv/neg. sort/hvit 667 - Positiv sort/hvit 669 - Farge 669 - Silk/farge</p> <p>4x5" 59 - Farger 57 - 3000 ASA sort/hvit 55 - Positiv m/neg. sort/hvit 52 - Lang toneskala sort/hvit 51 - Høy kontrast sort/hvit</p>	<p>Polaroid film SX-70 /600 film.</p> <p>4x5" Pack-film 552 - Lang toneskala sort/hvit 559 - Farger 559 - Farger med silk oveflate</p> <p>8x10" 809 - Farge 891 - Farge transparent</p> <p>Medisinske filmer</p>
---	--	--	---	--	--

Nå kan du gjøre selve opptakene til et minne i seg selv

Det finnes mange måter å presentere bilder på. Eksklusive skinnalbum er i så måte ingen nyhet.

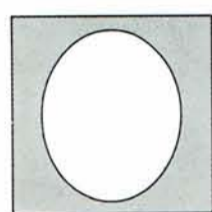
Men Sønstrød Import har erfaring for at bevisst bruk av eksklusive album for presentasjon kan være med på å høyne totalinntrykket fra f.eks. en brudeserie.

Dersom fotografene vil oppnå noe med denne presentasjonen må de ha et bevisst forhold til ideen. Sønstrød har til nå en rekke kunder rundt om i landet som går inn for å selge presentasjon i «Leathermark» album som et eget produkt. Fotografene selger f.eks. en brudeserie som en pakkeløsning med det eksklusive albumet, og ikke som løse album. Bildene limes fast på sidene med innlegg av forskjellige formater og utsnitt. Innleggene er selvklebende og vil etter kort tid etter montering i albumet ikke kunne tas ut, noe som også hindrer uønsket kopiering.

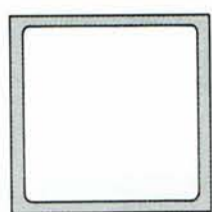
Innleggene lagerføres i ulike «lysmål» tilpasset din lab-forbindelse. Kontakt Sønstrød for nærmere orientering.

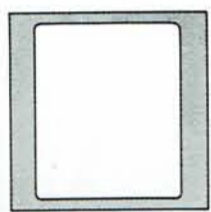
Eksempel på innlegg:

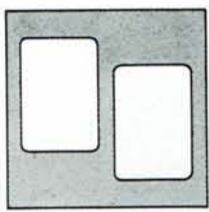
Oval
M8-OV-10

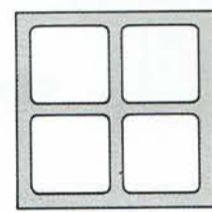
10 x 10"
M8-101-10

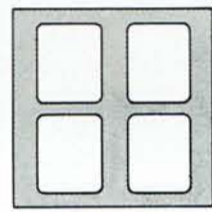
8 x 10"
M8-10

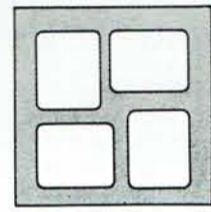
5 x 7"
M8-57-10

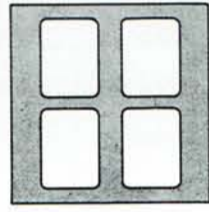
5 x 5"
M8-55-10

4 x 5"
M8-45-10

4 x 5"
M8-45VH-10

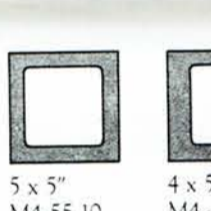
3 1/2 x 5"
M8-35-10

Uncut mat M8-B-10
for customizing

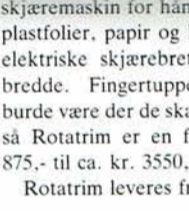
5 x 7"
M5-10

5 x 5"
M4-55-10

4 x 5"
M4-10

3 1/2 x 5"
M4-35-10

LEATHERMARK

Verdensnyhet monteres nå hos Aftenposten

Farnes monterer i februar en Wainco sort/hvit filmfremkallingsmaskin hos Aftenposten. Det spesielle med denne maskinen er at den har en prosess som kan tilpasses de enkelte fotografers krav til fremkallingstid, temperatur etc.

Ole Chr. Frenning, fotosjef i Aftenposten, har vært med å utvikle sin egen maskin i samarbeid med teknikere fra fabrikkene. Wainco er av de få produsenter som tilbyr skreddersydde opplegg.

Frenning forteller at pressefotografene vil oppnå de samme resultater i Wainco-maskinen som når de fremkaller selv.

— Nå har vi endelig fjernet oss fra teknikken som har eksistert siden Daguerre, sier Frenning.

Vi modifiserte forresten E-6-maskinen fra Wainco for vi installerte den. Ved pressing av film får vi problemer med kapasiteten. Derfor har vi konstruert en egen kontroll for temperaturen i første bad, slik at denne kan økes og at selve fremdriften ikke blir forstyrret.

Hvor lang tid tar det å øke temperaturen for pressing?

— På E-6 vet vi når det kommer inn film som skal presses, men 15–20 minutter holder.

Hva har dere så gjort med den nye svart/hvit-maskinen?

— For å få større fleksibilitet har vi laget to parallelle fremkallertanker slik at film kan fremkalles både på 400 ASA (D-76) og 1600 ASA (Acufin). Temperaturen kan styres individuelt i disse badene.

Både på E-6 maskinen og den nye sort/hvit maskinen slipper vi å forandre løftesyklusen fordi vi kan regulere enten med temperatur eller fremkallertype.

Frenning legger til for egen regning at han er svært godt fornøyd med den service som Farnes og Wainco har ydet i forbindelse med installeringen, og det skal vi ikke unnlate å nevne, selv i en «betalt» informasjon!

Et «rullende» vindu med jevnt, mykt dagslys

Broncolor Cumulite kan du ha frittstående eller hengende i taket. Velger du takmontasje får du større gulvplass! Du vil faktisk få et flyttbart «vindu» i studio med et mykt, jevnt lys i alle tenkbare vinkler.

Broncolor Cumulite klarer seg med normal takhøyde, til tross for at du oppnår en lysflate på 200x120 cm. Dersom ikke det skulle være nok kan du bygge sammen flere Cumulite og du får lys nok som i de største studios.

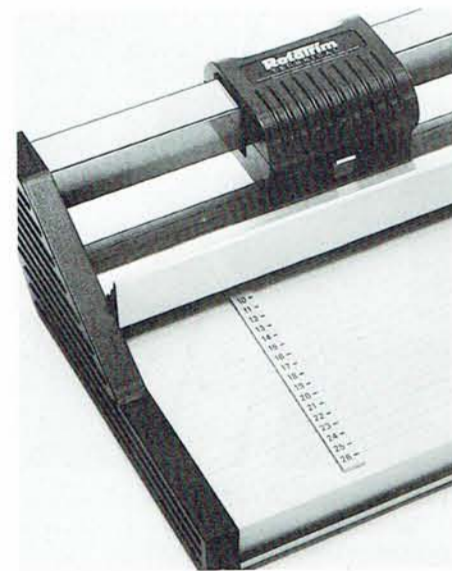
Frittstående

På stativ kan Cumulite flyttes omkring i studio der du vil ha «vinduet». Enten du foretrekker tak eller gulvløsningen har du lys så det rekker. Med en twin-reflektor kan du få opptil 25.600 w/sek. som kan reguleres trådløst direkte fra kameraet. Vil du ha ytterligere opplysninger, kontakt Farnes.

ROTATRIM kutter med roterende kniv

Og det betyr at du alltid vil ha en skarp og effektiv skjæremaskin for hånden. Du kan skjære i fotos, plastfolier, papir og kartong med manuelle eller elektriske skjærebrett fra 30 til 240 cm snittbredde. Fingertuppene til norske fotografer burde være der de skal være, på kamerautløseren, så Rotatrim er en fornuftig investering fra kr. 875,- til ca. kr. 3550,-.

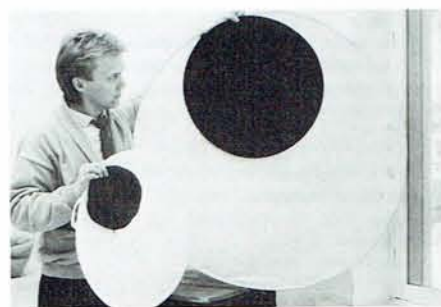
Rotatrim leveres fra Sønstrød.

Reflektor i lomma!

En enkel og nyttig reflektor og diffuser for alle fotografer. Lastolite kan du få i to størrelser — 45 og 95 cm. De kan imidlertid brettes sammen til 19 og 36 cm. Den minste Lastolite leveres i hvitt, og den største kan du få både i hvitt (for softing), sølv (for kraftig refleks), gull (for å varme opp hud-toner) og svart. (Kan redusere lys hvis nødvendig.)

Denne meget lette reflektoren er utmerket for bruk ute og i studio. Leveres av Sønstrød.

Skjærer du passepartout?

I så fall kan du glemme all finurlig utregning av hvor du skal skjære. Denne enkle og geniale linjalen fra Sønstrød er et uunnværlig hjelpemiddel i så måte. Du gjør to målinger og kan deretter merke av direkte på kartongen hvor du skal skjære.

FLASHMAN ER MELLOMKLASSEN

Søker du kombinasjonen liten vekt med mange muligheter?

Bron har utviklet «Flashman» for å dekke behovet for et blitzanlegg i klassen mellom det bærbara «Impact» og større stasjonære anlegg. Til tross for vekten på bare 7 kilo har du her et aggregat som gir deg blitzblink ned til 1/1700 sekund, to blink i sekundet, 1/2-én prosent toleranse på lysstyrken, infrarød trådløs sender som virker opp til 10 meters avstand og ikke minst kraftig lys: ledetall ved ISO 100.

Blir Canons nye T-90 pressefotografenes neste kamera?

Vi spør Henry Kjærnlis i Cannor om ikke pressefotografene er for konservative for så automatisk fotoutstyr?

— Jeg tror ikke Canon T-90 vil kunne erstatte F-1, men modellen har såpass mange tekniske muligheter at jeg regner med at svært mange pressefotografer kommer til å ha med modellen som kamera nummer 2 eller 3, svarer Kjærnlis. De viktigste forskjeller er at T-90 gir blitzsynkronisering på 1/250 sekund og vekten. Ikke noe annet kamera med hastighet opp til 4,5 bilder i sekundet veier 900 gram. For øvrig har T-90 lysmåler med tre måleområder og er forberedt for DX-koding, som også kan overstyres!

T-90 har videre et avansert styringssystem for blitzautomatikk der man selv kan bestemme lyset både på forgrunn og bakgrunn i motivet. Den tilpassede blitzen man kan få til T-90 kan styres både manuelt, automatisk eller med måling på filmplanet.

Modellen kommer til lager i februar og jeg regner med stor etterspørsel nettopp fra pressen, forteller Kjærnlis.

I denne bagen ligger et filmlerret på 225x150 cm

Som kan slås opp på 30 sekunder!

Stretchescreen brukes av AV-folk over hele verden og Sønstrød selger den i Norge.

Materialet i duken kan strekkes opp til 15% og kan vaskes! (40° mildvask)

Modulene som stativet er bygget på, er i formatet 75x75 cm og i matt/svart. Høyde over gulvet er 125 cm.

Samme materialet benyttes i refleksskjermer med sølv-duk på baksiden. Disse er meget praktiske både i studio og ute på location.

Expand Stretchescreen.

F-1 er et pålitelig pressekamera.

Det er en kjent sak at Canon de siste årene har spist godt av fatet til pressefotografene, eller omvendt? Kjærnlis forteller at Canon F-1 ofte blir foretrukket av den enkle grunn at det kan brukes manuelt uten batterier. I sannhet et banalt argument, men likefullt viktig den dagen man står der med «flat lysmåler». Cannor har også tatt konsekvensen av at fotografene må ha utstyr til enhver tid. Dersom reparasjoner eller service tar for lang tid lånes ut tilsvarende utstyr.

Presseservice på idrettsarrangementer

Fra å ha måttet betale for å være representert på store idrettsarrangementer er nå Canon til stede som invitert. Arrangørene regner fototeknisk bistand som en attraksjon når de setter opp et stevne. Kjærnlis forteller at det spesielt er ved vinterarrangementer dette skjer. Canon deltar i Kollen, under NM på ski, VM på skøyter og under World-Cup renn i alpint.

Canon F-1 til andre brukergrupper

Et profesjonelt kamera som F-1 har også andre bruksområder. Naturfotografer og fotografer som arbeider innen industri og forskning, velger F-1 for allsidigheten. På F-1 kan man bl.a. velge tre måleområder for lyset kun ved å bytte mattskive. Canons store F-1 katalog viser for øvrig utbyggheten.

Video, fotografenes «attåtning»?

Det hevdes at det er fotografer som kan regi og komposisjon. Men er dere forberedt for vårt nye medium?

Canon leverer allerede video-utstyr til norske fagfotografer som vil starte, om enn litt forsiktig. Hva bruker «fotografen på hjørnet» eller reklamefotografen video-utstyret til, spør vi.

Fra Cannor får vi vite at enkelte har produsert egenpresentasjoner med utstyret. Videre har en del fotografer tilbudt videoopptak fra begivenheter der de likevel har vært til stede, for eksempel fra bryllup o.l. Fordi svært mange forbrukere nå har VHS-spiller i stua, har det også vært lønnsomt forretning å leie ut video-kamera.

Reklamefotografer er svært nær de kommersielle mulighetene innen video og burde etter hva vi hører hos Cannor utfordre seg selv med mediet. Et komplett utstyr fra Canon er svært rimelig tatt i betraktning alle tekniske muligheter. Vi skal ikke ta opp disse i denne utgaven av Fagnyetene, men oppfordre fotografene til å prøve seg. Skulle ikke den kommersielle delen av idéen fungere, har man i hvert fall noe festlig å bedrive fritiden med.

FUJI MINILAB NEDE I 23 MINUTTER

Etter de siste årenes innsats på markedet med begrepet «TIME FOTO» og maskiner fra COPAL skal nå Farnes i tillegg samarbeide med Fuji/Ekløw. Vi spør Lars Grønvold hos Farnes hvorledes den nye avtalen har kommet i gang.

Han kan fortelle at Ekløw i utgangspunktet har villet benytte seg av teknikere og annet fagpersonell fra Farnes.

— Vi har mange års erfaring med utstyr for fotolaboratorier og de senere år har vi installert ikke mindre enn 8 minilab'er.

Problemfritt?

— Ja, vi har gode erfaringer. Den første tiden er vi til stede og ser til at igangkjøringen løper smertefritt. Vi har satt opp vedlikeholdsrutiner og når disse følges fungerer alt. Farnes har også faste service-intervaller 2-3 ganger i året avhengig av type lab.

Når vi så legger til at Minilab 23S benytter en skyllefri prosess og at prisen ligger under en halv million kroner, sier det seg selv at interessen vil bli stor. Kapasiteten på fremkalling er 36 ruller pr. time og printerne kan kopiere opptil 1900 bilder i timen, fortsetter Grønvold.

Kan i teorien plasseres på Galdhøpiggen?!

På grunn av den nye skyllefrie prosessen trengs ingen rørleggerarbeider i forbindelse med installasjonen, et moment som teller i økonomien. Det finnes også en storebror Minilab 27S med sterkere kapasitet.

Ny E-6 maskin fra COPAL

For forretninger som vil utvide sin service med E-6 prosess leverer nå COPAL en maskin med Short Leader-transport med dagslyslader. (Ikke hengemaskin.)

Nærmere opplysninger om de nye maskinene fra Fuji og COPAL fåes fra Farnes.

Støv er noe tøy

For å fjerne støvet for godt trenger du en ionegenerator og en kompressor som blåser støvet vekk. Ved å føre filmen gjennom en spalte (se bildet) blåses den først ren for så å bli gjort anti-statisk.

Man kan velge mellom modeller som slår seg på automatisk (3B) eller betjenes med fotpedal (3FV).

Til mindre lab'er leverer Farnes et microsystem som koster omkring 10.000 kroner.

En ny spennende modell fra Fuji

Jeg vil spesielt fremheve Fuji's nye modell 23S. Tallet 23 står for tiden det tar fra filmfremkalling begynner til ferdig kopi foreligger, altså 23 minutter, så nå kan vi begynne å markedsføre «UNDER HALVTIME - FOTO», som begrep, smiler Grønvold.

23S har fargescanner. Den deler opp et 135-mm negativ i 800 punkter og behandler på den måten filmen utrolig presist. En annen stor nyhet er at komplett utstyr ikke tar mer enn 1,6 m² gulvplass.

NYE KREONITE FREMKALLERMASKINER

Kreonite har solgt over 11 000 maskiner i løpet av de siste 30 årene. Mange norske fotografer produserer nå sine egne farvebilder nettopp med Kreonite.

Her kommer tre nye modeller for EP-2 prosessen:

Promate. En meget kompakt bordmodell med høy kapasitet. (94 stk. 8x10" pr. time) Bredde 40 cm og pris omkring kr. 50.000,-. (Kan også leveres for 67 cm bredde.)

Til høyre: KCP 16
Kompakt gulvmodell som har kapasitet på 167 stk. 8x10" pr. time. Tar også 40 cm bredde. Pris kr. 78.250,-. (Kan også leveres for R-3 prosessen.)

Til venstre: KCP-26
Har kapasitet på 271 stk. 8x10" pr. time. Bredden på denne modellen er 67 cm. Pris kr. 96.500,-.

FAGNYHETENE

Okkenhaug Publishing, Geitmyrsveien 50, 0455 Oslo 4, Tlf. 02-46 27 60

LARS FARNES A/S
Pottemakerveien 8
0954 Oslo 9. Tlf.: 02 16 29 30

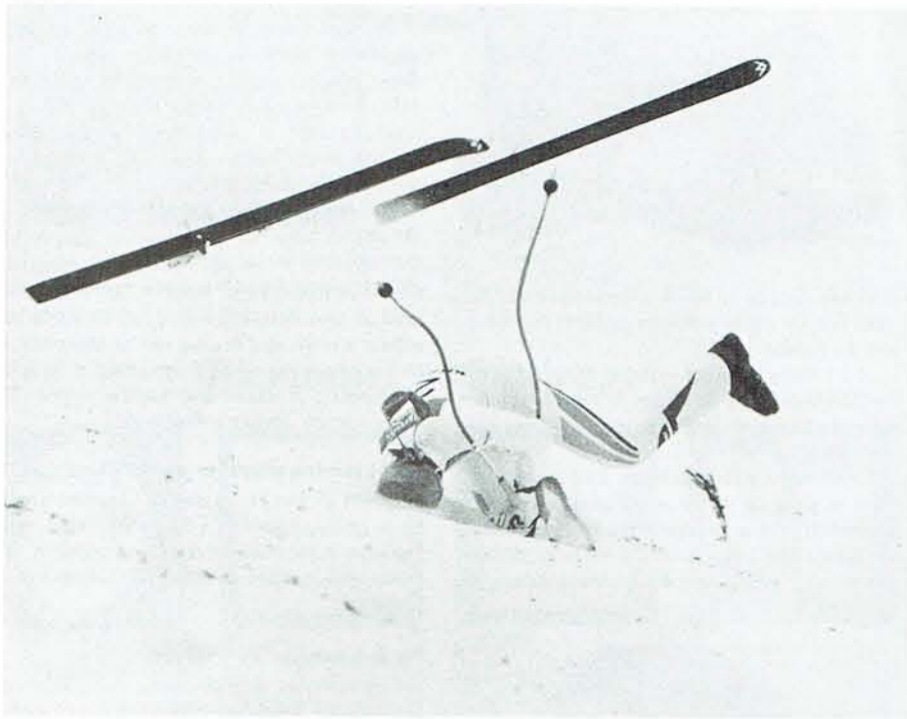
CANNOR A/S
Solheimsveien 56
1473 Skarer. Tlf.: (92) 70 75 00

SØNSTRØD IMPORT A/S
Postboks 410
3001 Drammen. Tlf.: 03 83 73 65

POLAROID (NORGE) A/S
Industriveien 8 B
1473 Skarer. Tlf. (02) 70 47 10

BLINKSKUDD MED CANON F-1

VG-foto: Trond Solberg

Klaus Gattermann i Hahnenkam 1985.

Fagnyhetene har fått tilsendt VG-kalenderen for 1986, en meget bra presentasjon av hva VG-fotografene står for i pressefotografi.

Et oppsiktsvekkende bilde er Trond Solbergs februar-oppslag, det groteske fallet i Hahnenkam 16. januar i fjor.

Vi dro ned i VG's fotoavdeling for å få en prat med Trond Solberg.

— Jeg bruker vanligvis 300 mm til slike opptak men forholdene i Hahnenkam var spesielle den dagen. Ca. 25 pressefotografer sto og ventet ved det mest kritiske punktet i løypa, mens jeg derimot fant en plass blant publikum på andre siden, med en 200 mm på min F-1. Jeg så nemlig at jeg derfra kunne følge løperne rundt den kritiske svingen og videre ned et stykke, forteller sportsfotografen.

— Det ville vært umulig å få til dette bildet fra det standpunkt alle de andre hadde, mens jeg faktisk fikk en hel serie fra det 40 meter lange svevet som endte i det avbildede «nedslaget».

Og som nå er februar-motiv i VG-foto's kalender.

— Det er fint å få se bildet mitt presentert på denne måten, sier Trond Solberg.

Vi kan opplyse at andre tekniske data for bildet er: 1/1000 sek., bl. 5.6. Tri-X på 800 ASA.

En sinar for «sesongarbeidere»

For fotografer som sjeldent bruker storformatkamera kommer nå Sinar med en økonomimodell.

Eller hva sier du til et komplett kamera uten objektiv til netto kr. 9.500,-. I så fall kan du anskaffe deg en Sinar f-1 (4x5"). Ønsker du formatet 8x10" kommer Sinar f-2 til høsten og vil koste netto kr. 11.500,-.

Hva er så forskjellen på Sinars Mercedes og de små Folkevogner?

Først og fremst at Sinars Folkevogner kan bygges om til Mercedes'er! Det kunne jo være at du fikk behov for et mer komplett storformatkamera etter hvert. f-2 linjen erstatter den femten år gamle f-serien.

Modell f og P er begge bygget etter Sinars patenterte optiske prinsipper, som vil si at de optiske akser møtes i samme punkt uten at man behøver å etterjustere. Derfor tilbyr de rimelige

POLAROID 35 mm LYSBILDEFILM FOR FAGFOTOGRAFENE

Med filmene Polachrome, Polapan og Polagraph har Polaroid skapt nye muligheter for de profesjonelle fotografene.

Polaroid har utviklet tre filmtyper til sitt lysbilde-system. En meget finkornet sort/hvit-film, en høykontrastfilm som er særlig godt egnet til dokumentfotografering — og en fargefilm med meget naturtro fargegjengivelse. Med hver av filmskene følger en kjemikaliepatron som skal brukes under fremkallingen. Fremkallingsenheten er kompakt og veier under 500 gram. Etter 60 sekunder har du tørre og ferdig fremkalte lysbil-

der klar for montering og det uten elektrisk tilkobling, kjemikaliesøl eller spesielle krav til stabile temperaturforhold. For storbrukere av systemet kommer snart en automatisk fremkallerenhet.

Kai Nordrum: Jeg imponerte kunden med ferdige dias på en-to-tre. — Sånn var det. Der sto jeg midt oppe i sennepsåkeren med kunden og allting. Ordentlig svært opptak. Og da gjelder det at alt stemmer. Tenk deg å bomme på en sånn jobb! Utligvelig. Det er for seint å dra tilbake til åkeren senere for da er alt borte, blomstringen, stemningen og lyset.

Så der lå jeg i åkeren på alle fire og fremkalte «polaroiden», du kan tro kunden var imponert — ferdige dias på en-to-tre. Sluttresultatet ble så bra at jeg anser Polaroid som uunnværlig til slike opptak.

modellene også skala for blendervalg og dybdeskarphet.

Med f-modellene er det derimot lagt vekt på mobilitet og vektbesparelser. (f står for field.) Derfor har man fjernet de avanserte innstillingsrattene fra P-2.

Sinars utstyrsprogram kan benyttes på alle Sinar-modeller.

Nærmere opplysninger får du fra Farnes.

Terje Knudsen, Norsk Hydro: Når jeg trenger ekstra dias, trykker jeg på knappen.

Jeg har blitt ekstra glad i sort/hvit filmen. Den gjør seg utmerket på trykk. Jeg leverer en del bilder til de forskjellige tidsskriftene her på huset og forsiden har blitt reddet av Polaroid mer enn en gang.

Knut T. Skaar, Veritas Skipdivisjon: Være inspektører er avhengige av foto som en del av dokumentasjon på skader, feil og mangler. De har behov for å se bildene umiddelbart etter inspeksjonen — før båten seiler videre.

Derfor bruker vi en del Polaroid, både dias og papirbilder. Systemet fungerer effektivt og greit, spesielt for inspektører under opplæring som har behov for å diskutere sine «findings» med mer erfarne kollegaer.

Sønstrød Import har landets største utvalg i Retusj-utstyr

- Derwent fargeblyanter, 72 ass.
- Windsor-Newton oljefarger, transp. tuber for prikking, retusj, colorering også utenpå laminater
- Dry-mounting 4 + hvit, transp. flytende farger for fotos og negativ
- Othello — krittfarger, 36 ass.
- Schmincke sort/hvit sett kald/varm tone
- Schmincke oljefarger tuber (air brush)
- Magic Color I og II, vannfarger flytende for air brush — 24 farger
- Dekklakk for air brush
- Dekk-masking tape for air brush
- Sprøytepistoler Aerograph air brush
- Kompressorer, 15 - 20 - 25 kg
- Lærebøker — Air brush
- 6 varianter av lakker for retusj

Vi skaffer de fleste retusj-ønsker på bestilling.

REKLAMEFOTOGRAFENE REKLAMEFOTOGRAFENE REKLAMEFOTOGRAF

Hvem tenker på fotografutdanning?

Av formann i reklamefotografene, Terje Engh

Tydeligvis ikke de som burde gjøre det. «Ungdom i dag er bare opptatt av å klippe håret til hverandre og ta bilder av hverandre.»

Dette er ord utgydt fra rektor ved Sogn videregående skole i NRK. Fjernsynet. Egentlig utrolig at ingen har reagert på dette både tidligere og sterkere. Men, men. . . I hvert fall får man ta konsekvensen av et slikt utsagn — det er tydelig at utdanningsinstitusjonene ikke ser på fotografyrket som et «YRKE» i ordets rette forstand.

Følgelig har styret i NRL tatt opp samarbeid med en del mennesker med det for øye å virke med til å heve anse-

elsen for reklamefotografer, samt eventuelt legge forholdene til rette for en utdanning man kan være kjent av og som tar sikte på å likestille fotografi med andre frie kunstgrener.

VINTERSEMINAR

Første smaksprøve vil bli presentert under NRL's vinterseminar på Rauland Høgfjellshotell i tidsrommet 20.-23. mars 1986.

Dessuten er boken vår — «Bare bilder» — kommet langt på vei. Den vil etter all sannsynlighet bli på ca. 160 sider. Et praktverk som vil presentere norsk reklamefotografi pr. i dag. Og som i stor grad vil bli en oppslagsbok for bildekjøpere over hele landet.

REKLAMEFOTOGRAFENE REKLAMEFOTOGRAFENE REKLAMEFOTOGRAF

FAGNYHETENE

FOTOTEKNISK INFORMASJON FRA FARNES, SØNSTRØD, EKLÖW, POLAROID OG PREUS FOTOLABORATORIUM

PRODUSERT AV OKKENHAUG PUBLISHING

Fagnyhetene ønsker velkommen til Preus Fotolaboratorium A/S, Eklöw Scandinavia A/S

Fagnyhetene presenterer nå sin tredje utgave. Tanken er at leverandører som ikke direkte konkurrerer, samler seg om fag-informasjon gjennom bladet. Fagnyhetene distribueres til alle fotografer som er tilknyttet en eller annen faglig organisasjon.

Vi er taknemlige for evt. respons. God sommer. (Neste utgave kommer i september).

PK med nytt kurs

Formann i Pressefotografenes Klubb, Vidar Knai, forteller til Fagnyhetene at klubben i midten av oktober skal arrangere et nytt kurs for sine medlemmer. Utviklingen på ny teknologi som f.eks. elektroniske mørkerom, interessere de fleste i faget. Videre skal kurset ta opp fotografenes opphavsrett. I fjor høst var kurset fullbooket!

Knai minner i samme anledning om årsmøtet til PK, i motelokalene til NTB 12. mai kl. 18.00.

Sønstrød Import går nye veier i markedsføringen

Vidar Sønstrød har satset friskt på de nye kalenderne som hans firma sender ut. I fotobransjen venter vi spent på neste variant. Vil det bli en hel-laminert eller en varmpresset Vidar vi får se neste gang?

Norske reklamefotografer om Fujichrome Professional film:

Fagnyhetene presenterer uttalelser fra norske fotografer:

Espen Thrane:

Fuji balanserer til og med på grønt lys.

Christoffer Owe:

Fuji Professional Film gjengir hudtoner best.

Terje Enge:

Høy fargevnetning, stor oppløsning.

Terje Engh:

I gitte tilfeller yter Fuji Film en usedvanlig fargevnetning.

Bengt Wilson:

Jeg bruker de nye profesjonelle Fuji-filmene fordi de tilfredsstillende mine krav til en førsteklasse film, og jeg vil særlig fremheve en uovertruffen skarphet og fine korn i tillegg til stor elastisitet ved bruk av blandet lys.

Rolf Schjesvold:

Fuji Professional film gir meg de beste hudtoner.

Tor Blaha:

En meget god film med stor toleranse for bruk i mitt arbeid.

Prøvepakke med Fuji Professional film

Fagnyhetene går til det ganske fag-foto-Norge. For fotografer som ennå ikke kjenner de profesjonelle filmene fra Fuji har Eklöw Scandinavia utarbeidet prøvepakker for de enkelte målgrupper som f.eks. reklamefotografer, portrett- og pressefotografer.

Ta kontakt med Gunnar Strøm hos Eklöw.

Hunstad og Thorshaug til PPA

11. juli reiser Tom Hunstad og Mathias Thorshaug til Los Angeles for å besøke utstillingen til PPA. (Professional Photographers of America). Her skal Preus-folkene møte amerikansk portrett- og industrifotografi og finne nye ideer for det norske markedet. Studieturen går så til Chicago der de skal besøke skolesenteret til PPA, Winona School of Photography. Hunstad og Thorshaug skal samle inntrykk til neste utgave av «FAGNYHETENE», vi gleder oss!

Bilde fra bilde uten bruk av negativ

Copyprint er et oppsiktsvekkende produkt som fortjener nærmere presentasjon

Copyprint heter metoden som lager farvebilder direkte fra farvebilder, fra skisser, tegninger, plakater, bokside eller hva som helst uten bruk av film. Her kopieres fra bilde til bilde uten bruk av mellomnegativ. Originalen kan kopieres 1:1, eller gjøres større eller mindre. Flere originaler, gjerne med tekster, kan sammenmonteres for kopiering etter denne metode. Copyprint lages i småformater fra passbildeformat til 13x18 cm, og i storformat fra 20x25 cm til 50x60 cm.

Vanskelig å skille original fra kopi

Det brukes et spesielt høykvalitets farvepapir som spesialfremkalles, derfor er Copyprint noe dyrere enn vanlige farvebilder. Til gjengjeld blir kvaliteten uovertruffen, og det kan etterpå være vanskelig å skille original fra kopi! Trenges det større opplag, anbefales å lage et mellomnegativ for rimeligere produksjon. Flate originaler som ur, smykker, kretskort o.l. kan kopieres direkte til farvebilder med denne metode, som også egner seg fortrinnsvis til avfotografering av gamle fotografier fordi farge-tonen i bildet, f.eks. brun-tonen, blir beholdt i reproduksjonen. Bare fantasien setter grenser.

Oftre hender det at man trenger flere kopier av et originaldokument, som kanskje skal rammes inn, eller distribueres til flere. Copyprint løser behovet, alle nyanser og toner i originaldokumentet kommer frem på kopien. En bokside ønskes forstørret frem på kopien. Coveret på en LP-plate eller videokassett kan forstørres direkte til bruk i utstilling, og monteres som fotoplatat. Kart kan mangfoldiggjøres. Forsiden av en brosjyre blir en flott farveplakat — du behøver bare å bestille et eneste eksemplar! Små farvetrykksaker, glansbilder, barnetegninger, gamle postkort osv. kan kopieres eller forstørres til miljøbilder på kontoret, i forretningen, i restauranter og hoteller, banker, frisørsalonger, salgsavdelingen.

Det er bare fantasien som setter grenser for bruk av Copyprint, bilde fra bilde uten film eller negativ.

E-6 dagslysfremkaller til kr. 195.000,-.

COPAL CFP-20 R er lett å holde stabil.

Førstefremkalleren i denne maskinen skal kun bestå av 20 liters væske. Prosessen vil følgende lettere holde seg stabil enn i de vanlige maskinene med store tanker. Copal CFP-20R tar formater opp til 120 (220) og kapasiteten er 16 stk. 135-ruller eller 26 stk. 120-ruller pr. time. Maskinen er leveringsklar medio juli, meldes fra Farnes.

Opphavsrett?

Spørsmålet om opphavsrett dukker naturlig opp når vi går veien utenom kopiering fra negativer. Ved henvendelse til Preus Fotolaboratorium A/S får vi vite at de kun utfører arbeid for den som har opphavsretten til det aktuelle bilde. Her er vi konsekvente og tøffe, sier Leif Preus i en kommentar.

Dypetsing ved hjelp av Copyprint

Den siste idéen for fantasifull bruk av Copyprint: Fotografer som skal levere et større antall svart/hvitt-bilder der f.eks. et produkt skal etses ut, kan nå gjøre det på et originalfotografi og bestille Copyprint av dette igjen.

Preus Fotolaboratorium A/S på håndverksmessen

10-13/4 arrangerte Norges Håndverkerforbund en jubileumsmesse på Inforama utenfor Oslo. Preus Fotolaboratorium stilte ut hele bredden av sine produkter. Besøkende fikk tildelt laboratoriets liste over helkunder ved forespørsel.

Tom Hunstad var godt fornøyd med besøket til tross for den lock-out som stengte utstillingsområdet en halv dag.

Leitz Focomat V 35 Autofocus

Et robust modulbygget 35 mm forstørrelsesapparat med autofokusområde fra 3x - 16x.

Modulprinsippet betyr at apparatet kan bygges ut fra den enkleste grunnutrustning for sort/hvitt med innebygget rødfilter til henholdsvis fargemodul og modul for variokontrast for bruk med Polykontrast og Multigrade papirer.

Leitz Focomat V 35 Autofocus forstørrelsesapparat regnes som verdens mest robuste og driftssikre.

Aftenposten har innsett dette..og har 30 stykker i daglig drift.

Helene Boasson Eriksen forteller fra Bron-kurs i Sveits

Forrige nummer av FAGNYHETENE beskrev BRONCOLORS Workshop som «en ubetinget suksess». Det skal jeg skrive under på. Jeg deltok på et 4-dagers kurs i tiden 17.-21. februar i år.

Hver enkelt deltager sørget for sin reise, så det var spennende å se om jeg ville treffe noen av de andre. Ved innsejking i København var jeg heldig og traff tre av de norske fotografene som skulle nedover. Vi var 4 forventningsfulle fotografer med det samme mål: å komme ut og lære mer og få nye inntrykk og impulser. Første kursdag startet allerede kl. 09.00 og vi var en godt blandet forsamling fra 8 land. Studio og undervisningslokale til Bron lå ca. 5 minutter gange fra hotellet vi bodde på.

broncolor

CREATIVE WORKSHOP

Produktsjef Armin Nusli ønsket oss velkommen og presenterte oss for læreren, fotografen Charlie Keller. Vi fikk en kort orientering om hva kurset skulle omfatte og en teoretisk innføring i bruken av Bron-utstyret.

12 fotografer deltok på dette engelsktalende workshop, de fleste med egen virksomhet innen reklame og industrifotografering. Etter lunsj ble vi delt inn i grupper på 3-4 stk. som fikk oppgaver beskrevet på en sort/hvitt lay-out. Fra loftet ble hentet ned rekvisitter og bakgrunnsmateriell, vi satte igang og forsøkte å løse oppgaven så likt lay-out som mulig.

Vi kunne likevel forandre på lys eller oppstilling dersom vi ville det.

Vi kunne velge i alle tenkelige reflektorer, aggregater og fiberoptikk. Vi benyttet et Sinar 4x5" kamera med all tenkelig optikk. Bron stilte også med profesjonell modell for opptakene.

Vi tok polaroider og gjorde så opptak på dias. Broncolor beholdt én eksponering og vi fikk med våre. Neste dag gikk vi gjennom oppgavene og sammenlignet dias med det lay-out vi hadde jobbet ut fra. Vi fikk beskrivelse av hver enkelt oppgave med plassering av speil, lys, kamerastandpunkt m.m.

De neste dagene jobbet vi med forskjellige opptak, og gruppene ble byttet om slik at vi ble kjent med andre. Siste dagen ble viet til mer spesielle oppgaver som å fotografere med frontprosjeksjon, laser, fiberoptikk osv. Charlie Keller viste oss siste dagen egne «tricks» i ol-fotografering!

Siste kvelden spanderte Broncolor middag på alle deltakerne.

Kurset var profesjonelt lagt opp. Det var godt forberedt og vi fikk valuta for kurspengene, ingen tvil. På toppen av det hele feiret Basel karneval så vi fikk i tillegg opplevelsen av folkeliv og lekre og kreative masker.

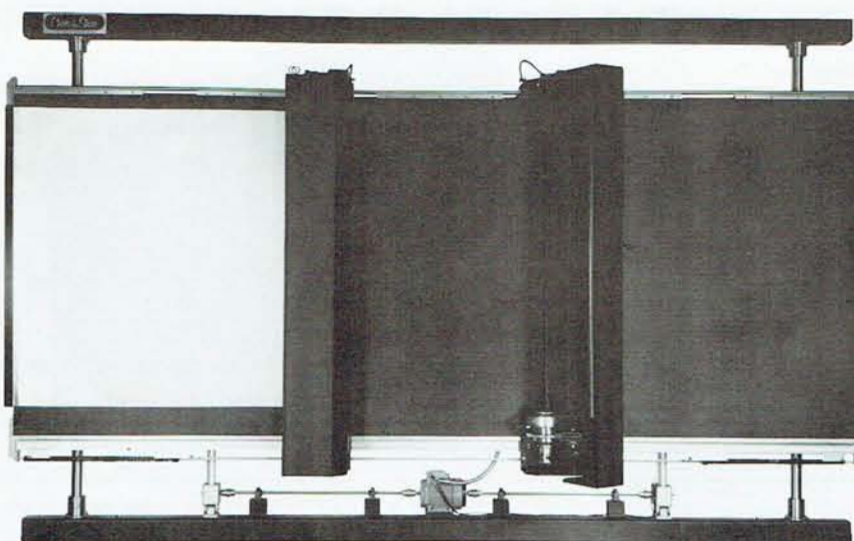

Tre sugevegger monterert hittil

Statoil, Teknisk Reproservice og Prolab har allerede montert de vertikale «bunnbrett.»

Nå er det slutt på tape-biter, knappenåler og ujevne veggflater. Farnes leverer fra det svenske firmaet Chris & Stan en avansert sugevegg som eliminerer mye av det manuelle arbeidet i forbindelse med kjempeforstørrelser. Med denne rammen i mørkerommet vil kvaliteten på forstørrelsene bli bedre. Papiret holdes fast med utallige sugepunkter som sørger for eksakt flate og skarphet.

Rammen har også to horisontale, skyvbare papir-magasiner, et for ueksponert papir og et for eksponert. En mikroprosessor gir helautomatisk bruk, eksakte eksponeringstider, eksakte mål og antall eksponeringer. Denne vertikale rammen kan tilpasses alle horisontale forstørrelsesapparater på markedet.

Gunnar Strøm er en av Eklöws kontakter mot fagfotografene

Gunnar Strøm har 22 år i fotobransjen bak seg. Han kjenner markedet fra alle sider og er nå med på å lansere Fujis fagprodukter. Han er også formann i Unge Fotografers Forening, som med sine 150 medlemmer representerer en stor gruppe av faget. De fleste er faktisk tidligere elever av Margaret Fosseide på Sogn Skole.

UFF er en livskraftig forening som arrangerer møter og kurser for sine medlemmer. Det siste året har Morten Krogvold, Knut Hoftun Knudsen, Terje Enge og Kai Gjølseth vært blant foreleserne.

Gunnar Strøm forteller til Fagnyhetene at UFF kan ha opp til 50 medlemmer på møtene sine!

Panorama-kamera til leie

Kameraet som Gunnar Strøm viser på bildet er et Fujica Panorama G617. En lettvektet på 2.3 kilo med billedformatet 6x17 cm, 105 mm objektiv og F.8.0. Du får altså originale 4 bilder på en 120-rull. Eklöw Scandinavia A/S har tatt konsekvensen av det minimale markedet for et slikt kamera og tilbyr det for utleie. Prisen er rimelig og avtales i hvert enkelt tilfelle.

Chris & Stan

Fotosåpe

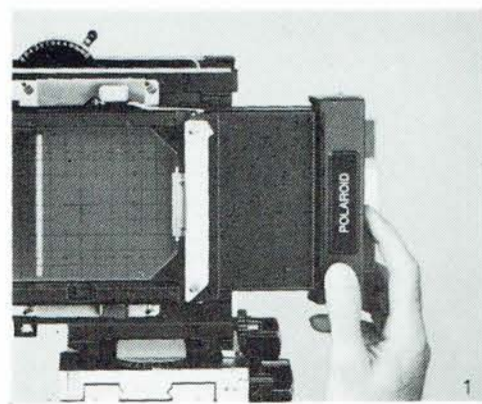
Neida, tittelen er ikke et nytt slanguttrykk for en overivrig fotograf. Derimot har Preus Fotolaboratorium A/S lansert såpestykker med mulighet for bruk av eget bilde som dekorasjon. Såpestykket er et av mange «gags» du kan bruke det nye produktet «Photolabel» på.

Her vrir det av muligheter

«Photolabel» er utstansede farvebilder på ekstra tynt fotopapir påført selvklebende lim på baksiden. De fester overalt og leveres i 4 størrelser: STAMPS 26x39 mm, COLLECT 39x58 mm, CARD 54x81 mm og TEAM 81x121 mm. Du kan også få kopiert inn hvit tekst på disse. «Photolabels» lages fra 24x36 negativ. Fra papiroriginaler eller dias må det lages repro eller mellomnegativ. Du kan bruke «Photolabels» på brevpapir, konvolutter, direkte på klær, på nøkkelringer, brosjyrer og trykksaker. Bildene har flott fargekvalitet som lever opp og øker oppmerksomheten. Bildet på såpen varer faktisk til adskillige turer på badet.

60 Polaroid-bilder hvert sekund

Test-eksponering

En av anvendelsene for Polaroid er for testeksponeringer d.v.s. motiv, belysning og eksponering kontrolleres ved at man tar et bilde og ser resultatet øyeblikkelig, for så å foreta eventuelle justeringer og ta opptaket på vanlig konvensjonell film.

Polaroid's «Columbiegg» er at de nye filmene kan brukes over hverandre med Polaroid's nåværende 4x5 film, noe som befri fotografen fra å lade film i mørkerommet og å skifte holder under fotograferingen.

Vi skal i neste nummer av «Fagnyhetene» gi en mer omfattende beskrivelse.

Da dr. Edwin H. Land i 1947 viste sin idé med øyeblikksbilder for en gruppe internasjonale pressefolk, var det en engelsk journalist som lirket av seg følgende: «Who in hell wants a picture right away?»

Det var den gang det, idag tas det vel 60 Polaroid bilder hvert eneste sekund, døgnet rundt, året rundt, så journalisten har fått sitt spørsmål besvart.

Bildet viser en del av Polaroid's profesjonelle filmserie. Den skarpe leser vil legge merke til at noen filmtyper mangler som f.eks. Polaroid's 3 forskjellige 35 mm lysbildefilmer. I disse dager forberedes introduksjonen av 2 nye 4x5 (9x12 cm) filmer som er noe utenom det vanlige i Polaroid sammenheng, idet filmtypene er konvensjonelle, og har fått betegnelsen PRO-CHROME og PRO-NEGATIVE.

Det har aldri vært så mange muligheter for bruk av bilder som nå

Preus Fotolaboratorium A/S utvider stadig sitt sortiment.

Preus Fotolaboratorium A/S har et veldig tilbud av fotografiske tjenester for fagfotografene. Laboratoriet leverer ekte farvebilder fra små, selvklebende bilder i format 26x39 mm, til meterforstørrelser. Fra fotografiske visittkort via salgsbilder i overhead-transparent eller tusenvis av diasduplikater. Eller kanskje montasje, klebing eller innramming. Preus Fotolaboratorium A/S lager nær sagt hva som helst fra en hvilken som helst fotooriginal, enten det er et vanlig farvebilde, et lysbilde, en bok eller en trykksak. Her presenterer vi noen av produktene:

Fotos for salgsmapper

Forsider, brosjyrer, kataloger, ringpermer, mapper, presentasjonsmaterieell, årsregnskap og rapporter. Fotografiene leveres i format A-4 eller de fotografiske standardformater, og uten tekst, med hvit eller svart tekst eller med farvet tekst.

Farvekopier og forstørrelser

Avansert utstyr for massekopiering leverer bilder til lavere priser og kortere leveringstid. Preus Fotolaboratorium A/S leverer nå førsteklasses farvebilder fra negativ film, lysbilder (DIAPRINT) og papiroriginaler (COPYPRINT, se beskrivelse i denne utgave av Fagnyhetene.)

Kjempeforstørrelser

Farveforstørrelser opp til 100x130 cm fremstilles på ett ark. Større farvebilder lages på flere papirbaner og sammenkopieres. Preus Fotolaboratorium A/S sørger for montering.

Fotoplakater

Ekte farvefotografier montert på kartong. Disse kan leveres hullet og/eller med bakstøtte. Tekster kan innkopieres. Fotoplakater passer til butikkvinduet, som diskplater, på messer og utstillinger. Plakatene kan også front-lamineres for værbestandig, utendørs bruk.

Photolabels

Et festlig, utradisjonelt fotoprodukt. Leveres i forskjellige størrelser. (Se fylligere beskrivelse i dette nummer av Fagnyhetene).

Fotografiske visittkort

Disse kombinerer farveportrett med navn, adresse og firmalogo. Preus Fotolaboratorium A/S leverer to typer. Type I i format 47x89 mm har innkopiert hvit tekst, mens Type II er 49x89 mm og presenterer bildet for seg.

Filmfremkalling

All film fremkalles etter fabrikantenes forskrifter innenfor gitte toleranser. Spesialbehandling av filmen, som pressing m.m., utføres etter avtale.

Bildepresentasjon

Preus Fotolaboratorium A/S har en rekke muligheter for presentasjon av bilder. Spesialavdelingen utfører montering, laminering (overflatebehandling) og innramming i metall- eller tre-rammer i standardformater.

Stordias for lyskasser

Transparente farvebilder i lyskasser gir en fantastisk virkning. Stordias blir fremstilt i formater fra 20x25 til 100x130cm. Preus Fotolaboratorium leverer også selve lyskassene.

Farve overhead

Farve overheads kan fremstilles fra alt tenkelig grunnlagsmateriale og leveres enkeltvis eller i store serier innen 3-5 arbeidsdager.

Diasduplikater

Prisene på duplikater er ikke avhengig av hvor mange som skal lages fra hver original, men av det totale antall duplikater i en ordre. Dermed blir det langt rimeligere å kopiere hele lysbildeforserier.

Lysbilder fra negativ film eller farvekopi

Lysbildene kan leveres i 1:1 eller forstørres og forminskes fra andre originaler.

Sønstrøds distriktssjefer:

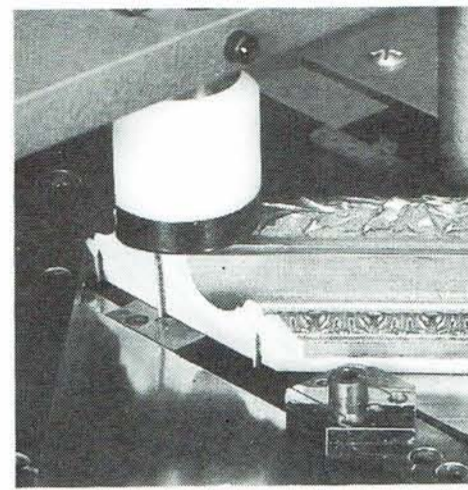
Dag Kjell Langlie (33) har vært ansatt i firma Sønstrød Import A/S siden 2. mai 1985. Han kommer fra AMP Norge A/S hvor han var sales administrator, og hadde ansvaret for salg til større databedrifter. Langlie vil hos Sønstrød Import A/S ha ansvaret for kunder i følgende distrikter: Oslo og Akershus, Østfold, Oppland, Hedmark, Møre og Romsdal, Sør- og Nord-Trøndelag.

Trond Gundersen 1955 mod. født i Drammen, ble ansatt hos Sønstrød Import A/S 1. april i år, med ansvar for Sør- og Vestlandet. Han avtjente sin verneplikt på Luftforsvarets Tekniske skole på Kjevik som foto ass. Deretter bar det til Fotomagasinet i Kristiansand hos Odd Jensen, her ble han i ca. 8 år. Trond Gundersen har siden hatt ansvar for salg til bedrifter i Agder fylkene for National Chemsearch og Electrolux maskiner.

Sønstrød Import A/S - utvider rammen for sin virksomhet

Sønstrød Import A/S har tatt opp et bredt program innen rammebearbeidings produkter som, spikermaskiner, passepartouskjærere, skjærer for kartong og lettplate, passepartoukardong, fra Teichert, Arquati til meget fordelaktige priser. Ja, hvorfor betale mer enn nødvendig?

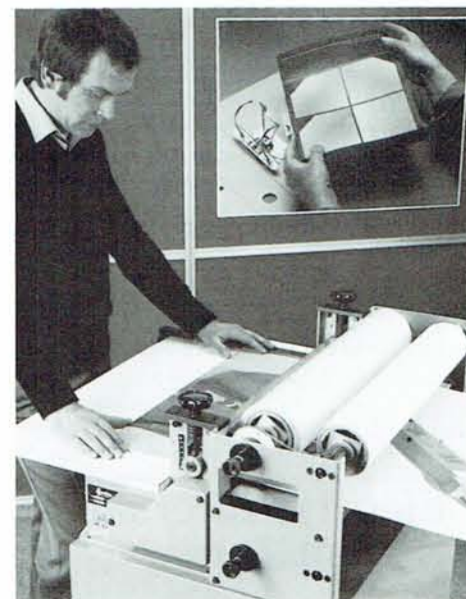
Maskerammer fra Sønstrød Import A/S

Fra kr. 650,- netto kan du nå sikre deg en Pelling Cross maskeramme. En vakuumsramme er ideell for å unngå hvite kanter og likedan få en skarp kopi. Den koster fra kr. 3.950,-.

Stort utvalg i malte bakgrunner fra Sønstrød Import A/S

Dersom du er interessert, låner nå Sønstrød Import A/S ut en prøvebok som viser alle malte bakgrunner i 20x25 forstørrelser. Dersom du ønsker fargekombinasjoner som passer din egen stil kan dette avtales. Formatene er 275x300 cm og 275x550 cm som koster henholdsvis kr. 3.800,- og 4.800,- eks. mva.

Neschen kaldlaminering gir deg størst utvalg i overflater

Neschen, som representeres av Sønstrød Import A/S er det kaldlamineringssystem som overlegent gir det beste program i maskinvalg og material muligheter. I tillegg til lamineringsfolie og klebestoffer tilpasset de ulike behov, lagerføres av Sønstrød Import A/S til enhver tid alle materialer i mange bredder. Dette for å kunne gi best økonomisk utnyttelse av materialene.

Be om nærmere informasjon.

Test pH-verdien selv

Preus Fotolaboratorium A/S selger «Syre-pennen» for 43 kroner. Fotografer som monterer sine bilder selv, vil ha god bruk for denne pennen. Med et lett strøk på papiret/pappen som skal brukes, vil den avmerkede streken fortelle deg om syreinnholdet i materialet. Tre forskjellige farger indikerer straks graden. Gult viser høyt syreinnhold, grønt betyr «noe», og blir pennestruket blått, er papiret syrefritt.

Pennen er utvilsomt en rimelig investering.

Eklöw Scandinavia A/S lanserer ny profil-ide for norske fagfotografer

Fuji Professional Photography består av flere elementer.

Eklöws satsing på fag-markedet startet i år. I løpet av de siste måneder har Fuji allerede befestet sin posisjon blant fagfotografene. Spesielt reklame, mote og lifestylefotografene har vist sterk interesse for Fujis fag-produkter. De har foretatt et klart «fargeskift» til såkalt «moteg-rønt».

Salgssjef Arne Gytrup og kontaktmannen for fagfotografene Gunnar Strøm har satt opp et markedsføringskonsept som norske fotografer vil kunne benytte. De fleste har jo for liten tid til

å tenke på egenprofilering midt i opptak og andre gjøremål. I første omgang vil to opplegg være klare:

— Fuji Professional Photography er en butikkprofilering for fagfotografen, med hovedvekt på sort design med rødt fuji-merke og hvit skrift. Her finnes allerede skisser og originaler for bruk til markiser, vindusdekor, e.l. Det samme gjelder

— Fuji Professional Shop som skal være navnet på forretninger med kjølelagret proff-film og som også fører den etterhvert voksende linje av Fuji-kameraer for fag-bruk.

Dagslysforstørret opp til 30x40 cm

Nå kommer et interessant supplement for alle mini-lab-forretninger og fagfotografer

Utviklingen av enkel laboratorieutrustning gjør stadig skritt fremover. Copal, som tidligere produserte for Pako, men som nå leverer under eget varemerke, har for eksempel utviklet en dagslysforstørret som produserer forstørrelser fra fargenegativ helt opp til 30x40 cm. En mikrocomputer vurderer hvert negativ individuelt på samme måte som i time-maskinene til Copal. Forstørrelsen kan derfor betjenes av alt personale i forretningen.

Kapasiteten er 66 stk. 30x40 cm farvebilder i timen! Og prisen, kr. 315.000,-. Levering i juli for COPAL ML-200E opplyses fra Farnes.

FAGNYHETENE

Okkenhaug Publishing, Geitmyrsveien 50, 0455 Oslo 4, Tlf. 02-46 27 60

COPAL RYDDER OPP I MINI-LAB-JUNGLELEN

I den stadig mer overfylte jungelen av minilaboratorier er Copal det eneste som virkelig skiller seg ut.

Copal minilaboratorier har en enestående fordel over andre minilaboratorier. Hver modell har en innebygget datamaskin som automatisk holder lys og kjemikalier i balanse, korrigerer fargene nøyaktig, og forhindrer operatørfeil. Denne datamaskinen kan med sine fordeler bety forskjellen mellom suksess og fiasko for et fotofremkallingsfirma.

Konstant høy kvalitet

Copals datamaskin overtar de viktigste avgjørelser i fremkallingsprosessen. Den gjør også kritiske justeringer hele dagen uten operatørens overoppsyn.

Spar materialer, energi og vann.

Kostnadene til papir er mindre med et Copal minilaboratorium. Kjemikalier måles nøyaktig under datamaskinens kontroll for ytterligere å redusere sløsing. Datamaskinen reduserer også strømregningen ved å stenge av motor, vann og tørker når disse ikke er i bruk.

Raskere operatøropplæring.

Datamaskinens panel leder operatoren gjennom

viktige trinn, gir beskjed om feil, og varsler om feilfunksjon. Fordi datamaskinen overtar så mange av operatørens rutineoppgaver, kan nye ansatte læres opp på kortere tid til å fremkalle foto med høy kvalitet.

Prisene på Copal-maskinene er lavere enn noensinne.

Skylllevannsfrie maskiner er billigere å installere. Videre har prisen også blitt satt ned på alle modellene med 15% denne våren. Størst kapasitet på markedet har ML 1000 II som koster netto kr. 765.000,- og fremkaller 102 ruller film og kopierer 1120 bilder 10x15cm pr. time. ML 500S koster netto kr. 625.000,- og fremkaller 34 ruller film og kopierer 560 bilder 10x15 cm pr. time. ML 300 koster netto kr. 450.000,- og fremkaller 24 ruller film og kopierer 280 bilder 10x15 pr. time. Disse prisene inkluderer montering, igangkjøring og opplæring av betjeningen i bruk, daglig vedlikehold og kvalitetskontroll.

Tar fotografene for lite hensyn til renhold av utstyret?

Mye av vår tid går med til elementært renhold av utstyret, forteller Farnes' serviceteknikere til «Fagnyhetene».

Merkelig nok er våre amatorkunder mer pirkete enn fag-fotografene. Fagnyhetene får vite at det er svært få feil som «går igjen», på produktene som Farnes representerer. Den vanligste skaden på Bron er at lampen rett og slett har gått i gulvet. Knut Ottesen er spesialisert på Bron, og forteller at fotografene kan spare mye tid dersom

alle komponenter i blitzanlegget sendes sammen på service. Ofte viser en «komplisert» skade seg å være brudd på synchroledningen! Det er altså bedre å sende inn for mye enn for lite. Men, ta gjerne en telefon til Knut Ottesen først, han «reparerer» mye direkte på telefonen.

Samlet har de 48 års erfaring i bransjen, fra venstre Jon Rørvik, Knut Ottesen og Klaus Kairis.

Preus Fotolaboratorium A/S markerer fargefotografiets 125 års jubileum

Fargebildet er 125 år gammelt. I den anledning åpner galleriet i Preus Fotolaboratorium A/S i Horten en spesialutstilling som nettopp er viet fargefotografiets utvikling siden 1861. Leif Preus forteller til Fagnyhetene at utstillingen har vokst veldig i planleggingsperioden, men så er det også mye spennende materiale som skal vises for publikum fra midten av mai.

Ny farvefilm

Med sin gode sans for oppmerksomhetsvekende tiltak benytter Preus Fotolaboratorium A/S 125-års jubileet til å lansere den første helnorske, farvefilmen for det store marked.

- LARS FARNES A/S Pottemakerveien 8, 0954 Oslo 9, Tlf.: (02) 16 29 30
- SØNSTRØD IMPORT A/S Postboks 410, 3001 Drammen, Tlf.: (03) 83 73 65
- POLAROID (NORGE) A/S Industriveien 8B, 1473 Skårer, Tlf.: (02) 70 47 10
- EKLÖW SCANDINAVIA A/S Postboks 54 Smestad, 0309 Oslo 3, Tlf.: (02) 69 10 45
- PREUS FOTOLABORIUM A/S Postboks 124, 3191 Horten, Tlf.: (033) 42 557

Sommerpris på Bronica-modeller

Frem til 31. juni kan du skaffe deg en SQ-A eller ETRS til spesialpris. For kr. 6.542,- eks. mva. får du SQ-A hus, sjaktsøker og 80mm F.2.8 med 6x6 magasin. Dette koster vanligvis kr. 9.292,-

Ønsker du deg den lille ETRS koster den nå kr. 5.496,- for kamerahus, sjaktsøker, 75mm F.2.8 og 6x4,5 magasin. Vanlig pris på denne er kr. 6.580,-. Dersom du vil ha modellen med lysmålerprisme AE-II, koster den komplett kr. 7.843,- (vanligvis kr. 9.510,-) Bildet viser ETRS med og uten lysmålerprisme.

Lysbilder fra data

Polaroid Palette er et komplett system for fremstilling av datagrafikk i farger fra en sort/hvitt eller farget billedskjerm. Det inkluderer blant annet databildeopptager, et 35 mm filmkamera med filmholder for 8x10 cm fargebilder, diskett og Polaroid 35 mm Autoprosess.

Systemet besorger vanlige 35 mm lysbilder eller fargekopier i 8x10 cm fra dataskjerm og kan tilkoples de vanligste personlige datamaskiner.

Polaroid Palette er i stand til å gi fargebilder også fra sort/hvitt databilde.

Computeren tillater brukeren selv å velge mellom 72 forskjellige fargekombinasjoner.

Polaroid
The universal language

Flere lys-idéer med fresnellspot fra Bron

Denne spoten kan monteres sammen med Bron Pulso 2 og 4. Den leveres fra lager hos Farnes, og koster komplett kr. 13.845,- eks. mva.

FAGNYHETENE

**PHOTOKINA
SPECIAL**
Ta avisen med til Köln.

FOTOTEKNISK INFORMASJON FRA FARNES, SØNSTRØD, EKLÖW, POLAROID OG PREUS FOTOLABORATORIUM

PRODUSERT AV OKKENHAUG PUBLISHING

UTVID DINE FAGKUNNSKAPER PÅ KURS HOS SINAR

Siden juni 1980 har Sinar arrangert workshops i avansert fototeknikk i Feuerthalen, Sveits. Workshop'ene varer i 3 1/2 dag og kan kombineres med noen hyggelige feriedager hvis det skulle være ønskelig.

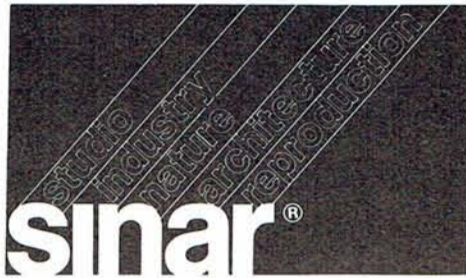
Å lære noe nytt er alltid spennende. Å lære noe nytt i et inspirerende og internasjonalt miljø og med profesjonelle instruktører lyder enda bedre. Derfor: ta noen dager med virkelig utviklende kursing som garantert vil gjøre deg til en bedre fotograf. Kursene har max 12 personer i hver gruppe, og du vil få god anledning til å utvikle både teoretiske så vel som praktiske kunnskaper.

Du vil få jobbe sammen med andre fotografer fra forskjellige land, men språket vil dere ha felles: engelsk eller tysk. Det arrangeres 2 forskjellige kurs; begge av 3 1/2 dags varighet.

Workshop II forutsetter at du har deltatt på Workshop I eller at du har mange års ekspertise.

Prisen for hvert av kursene er 950 s.fr. inkl. hotell m/frokost, lunsj pluss 1 felles middag. Du vil bli kjørt til og fra kurslokalene hver dag.

Sinar har også et såkalt «junior»-kurs til en svært gunstig pris.

Workshop I

- I. Innføring i bruken av nytt utstyr innen studio-, industri-, reklame-, arkitekt- og repro-fotografering.
- II. Det blir lagt hovedvekt på parallellfotografier, sving og vippteknikk, dybdeskarphet.
- III. Forelesning av en profesjonell fotograf på hans spesialfelt.
- IV. Din utførelse av 5 valgte foto-oppgaver.

Workshop II

- I. Med bakgrunn i følgende temaer skal du løse 10 foto-oppgaver:
 - skapende billedkunst
 - perspektiver
 - dobbel og multi-eksponering
 - lysteknikk
 - eksponeringsteknikk
 - kontrastkontroll
 - lysmix

Engelsk-kursene:

Workshop 1 Nr. 109 29.09-02.10.86
Workshop 1 Nr. 115 26.01-29.01.87
Workshop 1 Nr. 121 11.05-14.05.87
Workshop 2 Nr. 33 18.05-21.05.87

Tysk-kursene:

Workshop 1 Nr. 111 27.10-30.10.86
Workshop 1 Nr. 113 08.12-11.12.86
Workshop 2 Nr. 31 15.12-18.12.86
Workshop 1 Nr. 116 09.02-12.02.87
Workshop 1 Nr. 119 16.03-19.03.87
Workshop 2 Nr. 32 06.04-09.04.87
Workshop 1 Nr. 123 15.06-18.06.87
Workshop 2 Nr. 34 22.06-25.06.87

Ønsker du ytterligere informasjon skal du ta kontakt med Gunnar Frydenlund hos Farnes

COMBI-PRINT GIR DEG NYE MULIGHETER FOR BRUK AV BILDER

«Bildet taler for seg» er et kjent uttrykk i fotoverdenen. Likevel kan det være en sannhet med modifikasjoner. Preus Fotolaboratorium gir deg nå muligheten til å innkopiere negativ tekst i fargebildet.

Combi-Print forener bilde og tekst, og egner seg særlig til formål der behovet er god fargegjengivelse i små opplag. Fra Preus Fotolaboratorium får Fagnyhetene opplyst de aktuelle formatene:

9x12 cm	28x36 cm
13x28 cm	40x50 cm
20x25 cm	50x60 cm
A-4	

Combi-Print leveres fra negativformater på 4,5x6, 6x6, 6x7, 6x9 cm og 4x5". Ved levering til laboratoriet må negativet være montert sammen med en positiv sort/hvitt-film. Det fremstilles et hvitt positiv av teksten av samme format som fargenegativet. MEN, — merk deg at dette arbeidet forutsettes utført av deg som fotograf. Bestilling skjer med en fagordrepose, og minste bestilling er 10 stk.

Med en leveringstid på 5 dager får du ydet kunden din rask service. Tiden for eventuell fremstilling av tekstfilm kommer imidlertid i tillegg.

Ønsker du ytterligere informasjon kan du ta direkte kontakt med Preus Fotolaboratorium A/S

1250 VARMEPRESSER ER NÅ SOLGT I NORGE!

Nye maskiner blir stadig utviklet, og Vidar Sønstrød kjører på høygear inn i flere markeder og muligheter.

Sønstrød Import har på 10 år solgt hele 1250 av Ademco's varmpresser i Norge, og når vi vet at det bare finnes ca. 550 registrerte fagfotografer i landet er dette et imponerende tall.

Bildet viser motivet fra mai/juni-kalenderen til Sønstrød Import.

SENSASJON FRA BRON!

I like før Fagnyhetenes deadline kommer Gunnar Frydenlund fra Farnes stormende inn i redaksjonen.

Klistremerket viser et bilde av Brons nye Compuls og er i tillegg et godt eksempel på bruk av Photo-labels fra Preus Fotolaboratorium a/s.

— Dette må vi ha med i Photokina-nummeret: Vi har fått tre nye kompaktlamper fra Bron. De heter Compuls og skal erstatte gode gamle C-171. Hør nå her: (Frydenlund hiver etter luft)

— Her har vi det beste fra Impact og Pulso i samme lampe! Den minste lampen heter Compuls 65, den mellomste Compuls 95 og den største Compuls 165. De har henholdsvis 400, 960 og 1600 wattsekunders styrke! Men de nye tekniske mulighetene er den største nyheten:

- * lampene er regulerbare i 1/10 blendersteg over 4 blendere
 - * de er blitzspenningsstabilisert + -1%
 - * de har innebygget infrarød mottaker
 - * de har tre nivåer med proporsjonalt innstillingslys + fullt lys og spareinnstilling
 - * 650 W innstillingslampe
 - * de har innebyggede mikroprosessorer som vi kjenner fra det avanserte Pulso-systemet.
- Lampene vil bli vist på Photokina, og vi håper på levering i november/desember, fortsetter Frydenlund.

For alle som allerede har Bron: De nye lampene kan bruke alle typer Bron-reflektorer (ikke Impact). Innstillingslyset på de nye lampene er også proporsjonalt med tidligere utstyr.

PREUSFOLKENE HUNSTAD OG THORSHAUG TILBAKE FRA USA MED FOTOFAGLIG BAKOVERSVEIS

Tom Hunstad forteller til Fagnyhetene: Årsmøtet til PPA (Professional Photographers of America) var virkelig en opplevelse. I byen Anaheim ved Los Angeles og Disneyland var 2-3000 fotografer samlet til sin årlige kongress og utstillinger. Denne gang med mottoet: The Magic Image.

Tre til fire workshops gikk parallelt fra klokken fem om morgenen til utover hele dagen. De grytidlige «Early Bird»-kursene passet oss godt de første dagene fordi tidsforskjellen fra Norge enda satt godt i kroppen.

Temaene var mange og interessante. Vi kunne melde oss på kurs i juryering, nattfotografering, belysning av åsteder for forbrytelser, ja nær sagt alle tenkelige områder innen fotografi. Mange av kursene var rettet mot økonomi og profitt. Den store forskjellen på amerikansk og norsk fagfotografi ligger nettopp på den vekt som legges på profitt. De amerikanske fotografene er også mer markedsrettet i bildesynet, kundene får det de ber om fra hvilken som helst vinkel og med den belysning de selv ønsker. Hvis du ikke tilfredsstilleren kunden tjener du ikke penger.

Amerikanerne la utrolig vekt på finish og Thorshaug og jeg fikk se mye nytt innen retusj og etterbehandling. Vi var på årsmøtet fra fredag til onsdag og fikk også med oss utstillingen av fagutstyr og ikke minst «Theatre in the round» — en scene der det hele tiden foregikk fotografering og posering. Tilskuerne kom og gikk under showet og til enhver tid var ca. 250 mennesker samlet rundt scenen i det store lokalet.

Vi har plukket opp ideer og fått kontakter på dette møtet som vi gleder oss til å dele med medlemmene i Colour Art gruppen. (Den første anledning blir treffet i Bøverdalen som står omtalt i dette nummer av Fagnyhetene).

FOTOSKOLE

Reisen gikk så til Winson School of Photography, en fotoskole drevet av det amerikanske fotografafforbundet. Her holdes ukekurs hele året i alle tenkelige områder av fotografiet og skolen har også eget lab, studioer, retusjeverksteder o.l. Skolen sender kontinuerlig ut oversikter til alle medlemmer av PPA over kurs og andre tiltak.

Derfra gikk turen til Rochester og Kodak. Vi ble imponert ikke bare over dimensjonene på alt, men også igjen oppfinnsomheten forretningsmessig. Alle biprodukter ble benyttet, og vi fikk vite at Kodak bl.a. var en av verdens største leverandører av E-vitamin. I New York skulle vi treffe Marcy-familien. Et fotograf-dynasti med brylluper som spesialitet. I Amerika følger ofte fotografen brudeparet gjennom hele dagen. Marcy-familien hadde 6-7 studioer ferdig bygget opp i forskjellige miljøer der de i løpet av dagen fikk brudeparene inn.

Vi skjønte også at laboratoriene driver annerledes enn her hjemme idet det i Amerika ikke gis markedsføringsstøtte eller annen hjelp til fotograferne.

Hva har vi så lært etter et par uker over there? Det tekniske miljø og nivå er på samme plan som her hjemme, men fotografene er mer kundertrett og langt mer opptatt av profitt.

Vi har blant mye annet fått med oss hjem 3 videokassetter med Dean Collins, en fotograf som de fleste sikkert kjenner igjen fra landsmøtet på Lillehammer. En med tema portrett, en om reklameportretter og en om reklame. De er virkelig instruktive og fint lagt opp. Colour Art medlemmene vil få låne disse.

Fleere av inntrykkene fra reisen vil bli presentert i de faglige program som arrangeres fra Colour Art i løpet av høsten og vinteren.

NÅ KAN DU SKIFTE PLATEKASSETT UTEN Å MÅTTE GÅ I MØRKEROMMET

Polaroids nye Professional Chrome 4x5" skal gjøre opptaket enklere for deg. Filmen passer inn i Polaroids bakstykke slik at du kan gå direkte fra test til endelig opptak. Dermed vinner du dyrebar tid.

Filmen har i et halvt år vært testet i utlandet og responsen har vært meget god. Så når den kommer ut til salg på det norske markedet i september, vil den bli et verdifullt supplement for fagfotografen.

Det er satt meget strenge kvalitetskrav til filmen. Bl.a. er ASA-verdien garantert å holde seg konstant. Man har også sett meget strengt på fargemetning og eksponeringsspillerom for å tilfredsstille kravene i E6-prosessen.

Professional Chrome 4x5" leveres i pakker å 25 filmer, og konkurrerer bra med de alternative planfilmene.

Det nye Sinar f-1

ROLF M. AAGAARD:

FUJI-CHROME GIR MEG DET BESTE RESULTATET

Fagnyhetene har fått en prat med Aftenpostenfotografen Rolf M. Aagaard om bruken av lysbildefilm.

Fuji-chromefilmen har fått en sterk posisjon blant pressefotografer i løpet av de siste årene. Dette har blant annet Rolf M. Aagaard i Aftenposten tatt konsekvensen av.

— Fuji-chromefilmen har fått en sterk posisjon blant pressefotografer i løpet av de siste årene. Dette har blant annet Rolf M. Aagaard i Aftenposten tatt konsekvensen av.

— Jeg bruker bare Fuji-chrome jeg, sier Rolf Idet han guider oss gjennom A-Magasinet nye og flotte lokaler i City-passasjen.

— Jeg tar kolossalt med bilder, og bruker gjerne mange filmer på ett motiv. Jeg varierer blenderen ned til halve blendersteg på hvert opptak. Dermed vil jeg alltid sitte igjen med bilder som er vellykkede.

— Jeg bruker mye film. Bare på en 3-dagers seiltur i Lofoten i sommer brukte jeg ca. 70 filmer.

— Er dette vanlig for pressefotografer?

— Nei. Mange fotografer er etter min mening for sparsomme med bruken av film. Jo flere bilder man tar, jo større mulighet er det for å treffe.

— Etter så mange år i bransjen vet jeg naturlig nok mye om lay-out, og tenker derfor bevisst på lay-out når jeg fotograferer. Repro-prosessen er dessuten avgjørende. I Aftenposten har vi flinke folk som sørger for at kvaliteten på bildeprouktet blir høy. Jeg har også stor glede av vår nye E-6 fremkallingsmaskin som gir meg individuell behandling. (E-6 maskinen er tidligere omtalt i nr. 2 av Fagnyhetene.)

— Hvilken filmhastighet benytter du mest?

— Det er 100 og 50 ASA: men jeg har også

mye positiv erfaring med å presse 100 ASA til 400. Jeg legger ikke så mye vekt på teknikken jeg, vet du, sier Rolf smilende. Avanserte turboapparater krever mye av filmens egenskaper, og Fuji-chrom'en er for mitt behov nærmest perfekt.

— Savner du noe i jobben din?

— Selv om resultatet av mitt arbeid ofte blir bra, savner jeg å få bildene på mere eksklusivt papir. Jeg ser ofte med sultent blikk på bildene i magasiner som Vogue og Tique fordi papirkvaliteten der gjengir nyanser i bildet som gir en helt annen opplevelse enn det vi kan få frem i A-magasinet.

BESØK FAG-FINISH-SENTERET I DRAMMEN 7. OKTOBER

Sønstrød Import A/S i samarbeid med Sagø A/S vil tirsdag 7. oktober arrangere årets siste hus.

Sagø A/S som bl.a. driver med salg av Deknudt-rammer og foto mapper fra Debruyker leier lokaler hos Sønstrød. Dette lokalet utgjør et komplett show-room, og i hele verden er det kun Deknudt i Belgia som kan by på en tilsvarende bred presentasjon. Sagø A/S viser 400 forskjellige rammemodeller i alle aktuelle størrelser. Norge fører an, så dette bør du få med deg. Inspirasjon til tusen.

På det åpne hus vil Sønstrød og representanter fra Ademco-fabrikken demonstrere de nye vakumpressene samt andre nyheter fra årets Photokina.

Invitasjon til åpent hus hos Sønstrød i Fag-Finish-Senteret får du snart i posten.

VAKUMPRESSER - ÅRETS NYHET FRA ADEMCO

Sønstrød vil etter årets Photokina presentere de nye vakumpressene fra Ademco på det åpne hus 7. oktober.

Vakumpressene er absolutt tidsbesparende og dessuten er de energibesparende i motsetning til de konvensjonelle pressene. Med vakumpressene kan man laminere bilder på plater av forskjellig tykkelse samtidig. Presseplaten i gummi er også transparent slik at operatøren kan kontrollere prosessen.

PREUS MED TILBUD TIL COLOUR ART PHOTO-MEDLEMMER

En ny type bukkestativer av høy kvalitet for plakater i 50x70 cm kommer nå som «gavepakke-tilbud» til Colour Art Photo-medlemmene. Bukkeplakatene legges bak en PVC-plexiplate med gummimagnetbånd rundt hele platen. Dermed holdes plakaten på plass. Plexiplate og magnetbåndet beskytter plakaten og gir mulighet for bruk i all slags vær. Produktet selges til selvkost til en pris på kr. 590 ekskl. m.v.a. Stativene kan bestilles hos Preus Fotolaboratorium A/S

TJEN EKSTRA KRONER MED EN KALDRULLE

Sønstrød Imports kaldrulle for laminering av bilder byr fotografene nye muligheter til å tjene gode penger. For å unngå fuktighet og riper vil lamineringen gi bildet en bevaringsverdi som dine kunder vil sette pris på. Kaldlaminering er en prosess som fagfotografen kan utføre raskt og enkelt. Kundens ønsker dekkes gjennom et stort utvalg av kaldfolier, og lamineringen for et 20x25 bilde koster fagfotografen ca. 2 kroner! — en tjeneste de fleste i dag selger for femti kroner. Folien kan skaffes i ruller såvel som på ark. Prisen for en kaldrulle er ca. 8.000 kr., og det er en god investering.

FILTER-SERIE FRA SINAR

Nytt på Photokina fra Sinar er ikke bare kameratelellene f-1 og f-2, men også Sinar Color Control filter-system.

På bildet sees Sinar P-2 (18x24 cm) med filter-systemet.

Filter har alltid vært en nøtt for brukere av platekamera. Vi har ønsket oss filtre som ikke påvirker den optiske kvaliteten, som ikke lett skraper opp og er uknuselige. Nå er muligheten der. Sinars nye filter-serie oppfylder deres behov.

(Alle filtrene er merket i henhold til Kodaks standard).

Be om spesialbrosjyre fra Farnes.

HAR DU FÅTT FARNES' NYE FAGKATALOG?

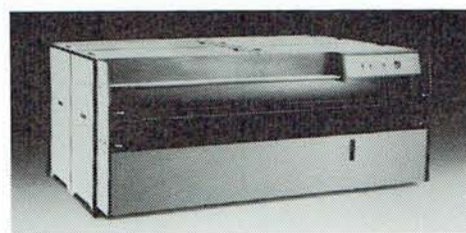
Hvis ikke tar du kontakt med Gunnar Frydenlund på tlf. 16 29 30. Katalogen i år er større enn noensinne og inneholder 64 sider med informasjon og veil. priser på foto, video og audio.

VERDENS BREDESTE FREMKALLERMASKIN FOR FARGE-PAPIR

Kreonite KCP 85 kan kjøre inntil 2 meters bredde med en fremkallertid på 38 cm i minuttet. Fra Farnes får Fagnyhetene opplyst at maskinen har to hastigheter slik at den også lett kan omkoples til fremkalling av Kodak Duratrans på de største rullene.

For mellomstore og større laboratorier vil denne maskinen være aktuell for papirbaner i flere bredder på samme tid!

Nærmere opplysninger får du ved henvendelse til Farnes.

ANDRE NYHETER FRA BRON

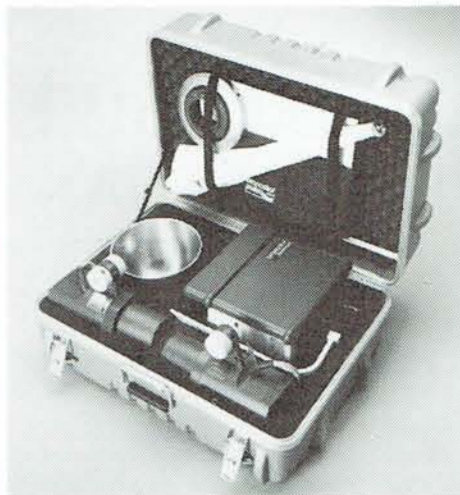
Nytt aggregat

Flashman 2 tilbyr 1900 wattsekunder, altså det dobbelte av den eksisterende Flashman.

2 NYE KOFFERTER I BRON-SERIEN FLASHMAN KIT

Farnes presenterer nå et nytt portrettbelysnings-system fra Bron. FLASHMAN KIT C-127 er en pakkeløsning i koffert som inneholder aggregat, lampe og reflektor. Det spesielle med C-127 er

at utstyret både kan brukes i studio med pulso-utstyr og tas med ut separat. Kofferten har ATA-standard, dvs. at den er godkjent som fly-bagasje. Prisen ligger på rundt kr. 30.000,-

KREONITE KM-III STYRES AV MIKROPROSESSOR

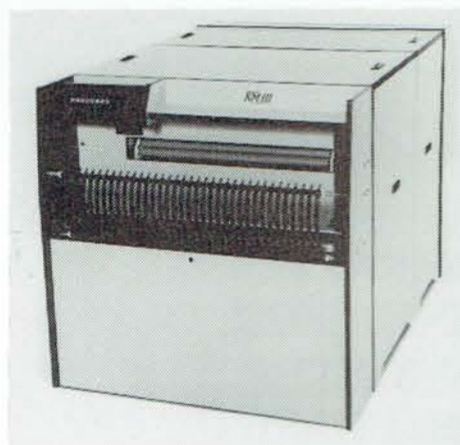
Neste operasjon fremkallermaskiner fra Kreonite kontrollerer alle relative data i prosessen.

Mikroprosessen styrer temperatur og hastighet og forholdet mellom disse varierer. Slike data har tidligere vært satt manuelt og mekanisk. Det sier seg selv at det både vil være tidsbesparende og økonomisk å få bedret denne kontrollen.

KM-III maskinene leveres for papirbredder fra 53 cm til 136 cm og i hastighetene 36, 71 og 109 cm pr. min. De raske maskinene er nødvendigvis lengre.

Ressurs-sparing

Prosessoren sparer energi og vannforbruk og bryter strømkretser og tilførsel av vann når innstilt mengde er oppnådd.

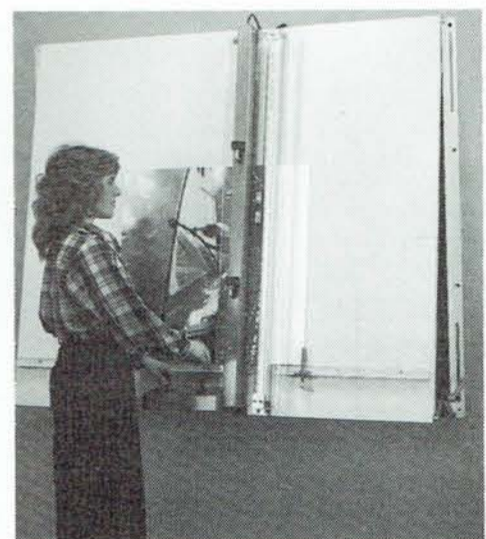
MOTORISERT TRYKKLUFT-KNIV FRA ADEMCO

Sønstrød har i disse dager fått inn et avansert tilskjæringssystem for bilder montert på kartong eller lettplater.

Et Stanley-knivblad skjærer skånsomt og effektivt gjennom plater på tykkelser opp til 10 mm. Knivbladene drives av trykkluft som gjør prosessen nærmest lydlos. Trykkfestet og kniven fjernstyres ved hjelp av 2 kontrollknapper. Utstyret leveres for vegg-montering, men en ramme for montering på bord kan fåes som tilleggsutstyr.

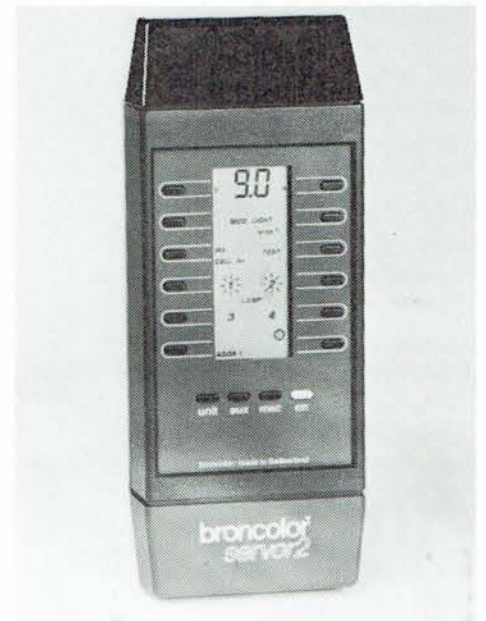
— Garantert vellykket snitt!

Nærmere opplysninger får du ved henvendelse til Sønstrød Import A/S

Ny avansert eksponeringsmåler

FCM måler både blitzlys og eksisterende lys og er godt egnet for kontrastmåling og har selvfølgelig innebygget infrarød utløser.

Ny avansert fjernbetjening for Pulso

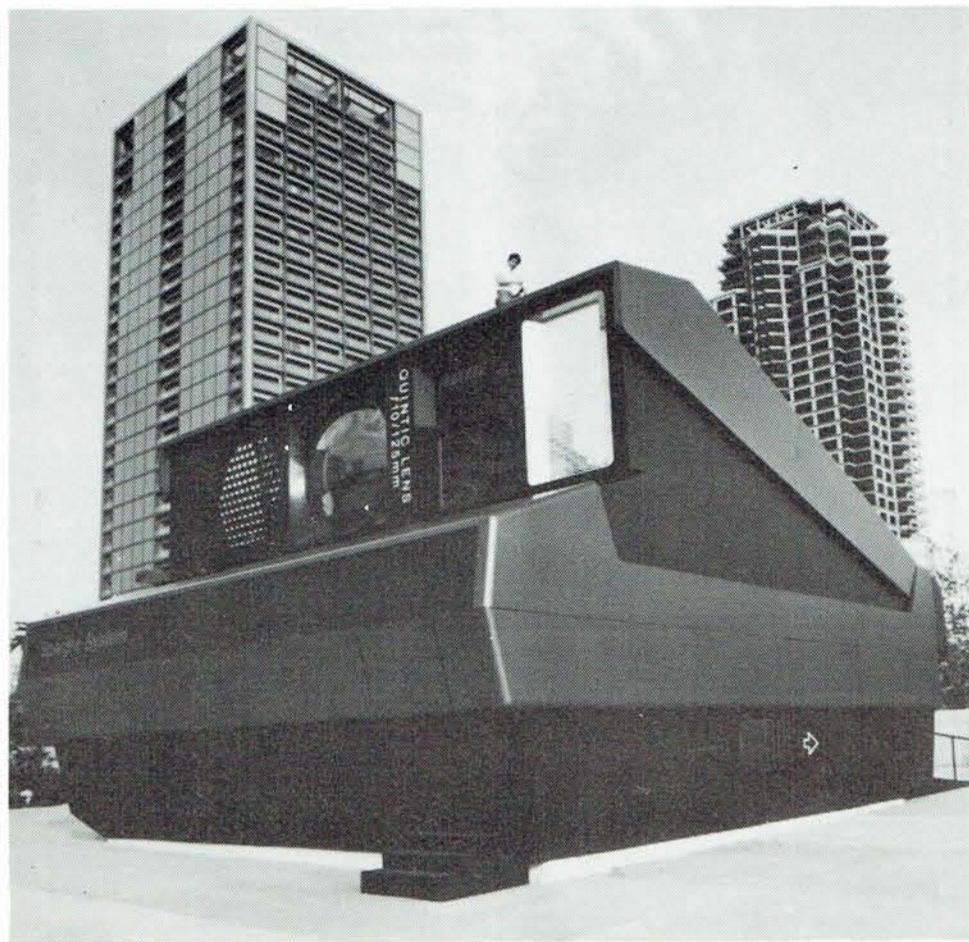
Denne muliggjør innstilling av lampene fra kamerastandpunktet, altså en rask og rasjonell lyssetting. (Fint for deg som er lat eller effektiv.)

FAGNYHETENE

Okkenhaug Publishing, Geitmyrsveien 50, 0455 Oslo 4, tlf. 02-46 27 60

- LARS FARNES A/S Pottemakerveien 8, 0954 Oslo 9, Tlf.: (02) 16 29 30
- SØNSTRØD IMPORT A/S Postboks 410, 3001 Drammen, Tlf.: (03) 83 73 65
- POLAROID (NORGE) A/S Industriveien 8B, 1473 Skårer, Tlf.: (02) 70 47 10
- EKLØW SCANDINAVIA A/S Postboks 54 Smestad, 0309 Oslo 3, Tlf.: (02) 69 10 45
- PREUS FOTOLABORIUM A/S Postboks 124, 3191 Horten, Tlf.: (033) 42 557

POLAROID MED OFFENSIVE NYHETER PÅ PHOTOKINA

Frisk satsing fra Polaroid ved hall 7.

Polaroid Image system — Et nytt øyeblikks-kamera som et seriøst alternativ til et 35 mm kamera.

Du inviteres til omvisning i et Polaroid Image

Enten du er proff eller amatør: Dette blir en fotoopplevelse av de sjeldne. En kjempemodell av Polaroid Image på 200 m² vil stå utenfor hall 7 på Photokina. Her kan du følge hele billedprosessen fra kameraets innside! Din fantasi vil bli virkelighet. Du får også bli med på et multime-

diashow som skildrer fargefotografiets utvikling gjennom 50 år.

I hall 2 presenterer Leitz sitt Leica R-5

Her vil Polaroids Leitz-spesialist Ragnar Nordbom gi demonstrasjoner og informasjon om det nye speilreflekskameraet. Leitz R-5 er mer avansert enn tidligere modeller og har bl.a. fått blitzautomatikk. Leitz-standen er i 2. etasje, rett opp trappen fra hovedinngang hall 2.

SØNSTRØD IMPORT PÅ PHOTOKINA

ADEMCO/Dry Mounting.

Hall 13, 1. etg. FG-11

Laminerings- og monteringspresser/retusj.

NESCHEN Hall 13, 1. etg. B-30

Kaldlamineringsruller og materialer.

CSL MORANE Hall 11, 1. etg. C-58/D-58

Lamineringsmaskiner for innbaking i polyester.

HK Aluprofiler Hall 11/12, 1. etg. F-15

Rammelister.

MB-Mündner/Becher Hall 13, 1. etg. G-15

Avtonet bakgrunns-papir (Colorshade)

Rotatrim Hall 13, 1. etg. G-39

Skjærebrett

AV-Huset Hall 13, 2. etg. D-41

Expand refleksjonsduker og projeksjonsduker.

Treffpunkt under hele messen er

Ademco/Neschen-stand.

Egen Photokina-informasjon kommer i posten.

FUJI I KØLN

Folk fra Ekløw Scandinavia a/s finnes på Fujis stand i hall nr. 5. Stand 50.

Fra 2-9 sept. treffer du:

Hartvig Berger, Jon Ole Ravneberget, Erik Haug, Gunnar Strøm og Gunnar Myrbakk.

Fra 2-6 sept. suppleres teamet med:

Egil S. Bamvik og Egil Smith

og fra 6-9 sept.

Arne Güttrup

FARNES INVITERER TIL «MORNING COFFEE» MIT DAMIT

Hver morgen kl. 09.00 - 09.30 skjer det på **Kindermann-stand** i Hall 1: Treffpunkt med folk fra Farnes og en kaffekopp som en god start på dagens vandringer.

Farnes har 8 mann på utstillingen i år som dekker områdene:

- fagfoto,
- amatørfoto,
- laboratoriestyr,
- video,
- film.

FAGPRODUKTER

Treffpunkt BRON/SINAR/FOBA

BRON Hall 13.1, 1. etg./20

BRONICA Hall 1, 1. etg./45B

SINAR Hall 13.1, 1. etg./10

GITZO Hall 2, 1. etg./18

DE VERE Hall 11./C/D 40

FOBA Hall 13.1/B 21

FOTO-FINISHING PRODUKTER

Treffpunkt COPAL

COPAL Hall 12, 2. etg./10

KREONITE Hall 12/E 21

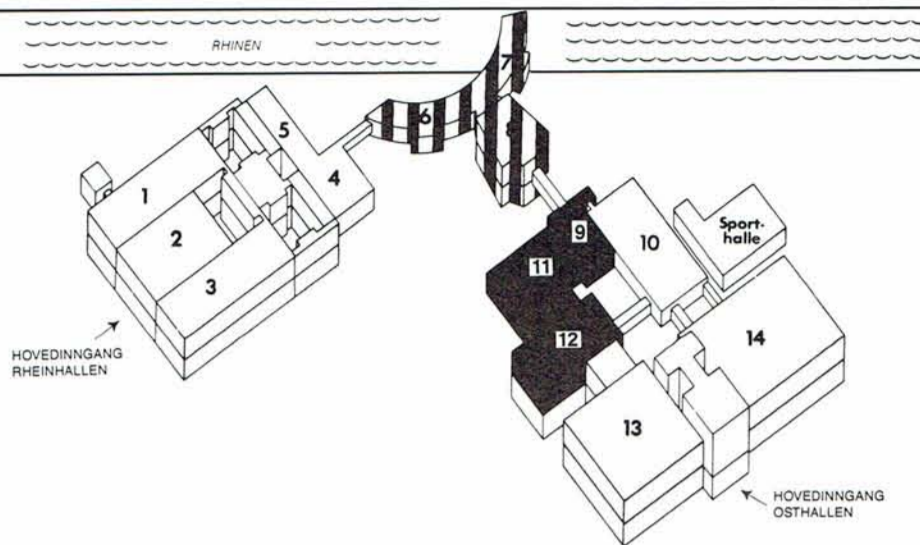
WAINCO Hall 12, 2. etg./5

AERION/

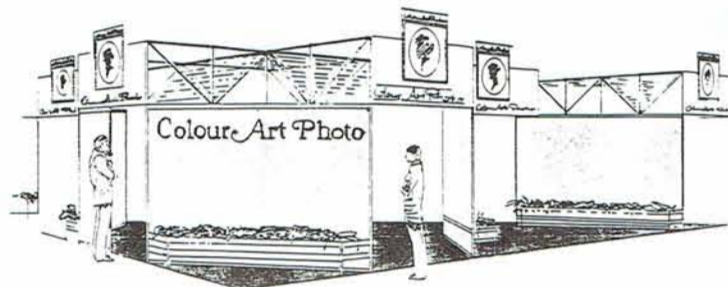
CUMMINGS Hall 12. Gang C/D/20

Hvis du på forhånd ikke har noen avtale med noen fra Farnes, kan du komme på Kindermann-stand på «morning-coffee».

Oversikt over hallene:

Storsatsing for Colour Art på Photokina

For 5. gang stiller Preus ut som eneste norske firma. Denne gang med fotografer fra 10 forskjellige land representert. Photokina blir et stadig viktigere springbrett for Colour Art gruppen.

Colour Art Photo-medlemmer fra over 700 studios

Organisasjonen er i vekst og teller idag mer enn 1.000 aktive fotografer i 10 europeiske land: Vest-Tyskland, Østerrike, Sveits, Lichtenstein, Holland, Island, Finland, Sverige, Danmark og Norge er alle representert på standen i hall 13.

«Colour Art Photo-Gallery»

Med en stand på 208 m² får Preus godt med plass på Photokina. I stand-området vil Colour Art medlemmer få stille ut sine bilder. Hver utstiller får tildelt en ramme på 60x100 cm. De som har tittel av «Master» får stille ut på en hel vegg. I forbindelse med Photokina-messen vil fotograf Arild Sønstrød fra Drammen bli tildelt en ærespris som vinner av den første europeiske portrett-konkurransen for Colour Art Photo-Masters.

Preus inviterer til lunsj

I løpet av messeuken er alle Colour Art medlemmer invitert til en lunsj. Dette gjelder også Preus' kunder og andre interesserte. Stedet er Kristallzaal, som ligger i hall 13. Påmelding kan skje på Colour-Art-standen.

Colour Art ideen «selges»

På Photokina blir Colour-Art-Photo representert ved: Leif Preus, Mathias Thorshaug, Tom Hunstad, Bent Aaserud og Tor Larsen. Disse skal bl.a. søke kontakt med potensielle kunder i

utlandet for å invitere dem til Norge. Her vil de få omvisning i laboratoriet og i museet samt møte fotografer fra Colour Art Photo. For Preus er det spesielt ønskelig å komme i aktivt samarbeide med flere utenlandske laboratorier foruten de 6 i Tyskland og de 8 fra de andre medlemslandene som allerede har inngått et slikt samarbeide.

Ved å markedsføre Colour Art Photo på Photokina vil Preus «selge» ideen til nye land.

Colour Art fotografer: HØSTMØTE I BØVERDALEN

Preus Fotolaboratorium A/S inviterer til **Colour-Art-møte** på Elveseter Hotell, Bøverdalen, i tiden 14.-17. september 1986. Det blir et spennende og variert program med bl.a. Morten Krogvold som kåsør.

Krogvold vil ta for seg emnet: «Portrett-fotografering — kunst og/eller levevei?» Videre blir det plenums-møte for Colour Art Photo hvor temaet er: «Før, nå og hva så?» Tom Hunstad og Mathias Thorshaug har vært i USA, og «Amerikansk portrett-fotografi på nært hold, beretning fra en reise» blir deres utgangspunkt. Det blir workshop-muligheter og forhåpentligvis en utflukt til Galdhøpiggen hvis tid og vær er på arrangørens side.

For å være mest mulig fleksible vil det ikke bli fastsatt noe time-for-time-program, bl.a. for å kunne benytte gunstige værforhold.

Døgnprisen på hotellet er kr. 325,- pr. deltager og inkluderer alle måltider. Det blir ingen seminaravgift.

Nye kamera-modeller kommer fra SINAR

For deg som endelig skal inn i Sinar-systemet er det nå to muligheter:

Sinar f-1 og Sinar f-2. Begge er forbedringer av den tidligere kjente Sinar f (field - med andre ord et lett og kompakt storformatkamera.)

De viktigste forbedringer på f-1 og f-2 er at man nå enklere kan legge riktig skarphetsplan. F-1 har en noe enklere front-standard.